

มหาวิทยาลัยแม่โจ้
MAEJO UNIVERSITY

**แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้
ฉบับที่ 13
(พ.ศ.2566-2570) ฉบับปรับปรุง**

ฉบับปรับปรุง ณ เดือนกันยายน 2568

ส่วนที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา วัตถุประสงค์ และกระบวนการในการจัดทำแผน

(1) ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) อยู่ระหว่างการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ซึ่งเป็นแผนพัฒนาฯ ฉบับแรกที่เริ่มต้นกระบวนการยกร่างกรอบแผนภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและจะมีผลในการใช้เป็นกรอบเพื่อกำหนดแผนระดับปฏิบัติการในช่วง 5 ปีที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี **น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักปณิธานนำทางในการขับเคลื่อนและวางแผนการพัฒนาประเทศ** ให้เกิดประสิทธิผลในการขับเคลื่อนพลวัตการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ไปสู่เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม และโดยที่ทั่วโลก รวมถึงไทยยังอยู่ในช่วงเวลาที่ต้องเผชิญกับความท้าทายจากภายนอกและภายในประเทศที่มีความผันแปรสูงและมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต ทั้งที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) และโครงสร้างในประเทศที่ยังคงมีข้อจำกัดภายในที่รอการปรับปรุงแก้ไขในหลายมิติ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะต่อไปจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจถึงปัจจัยภายนอกและภายในตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทั้งหมดที่ส่งผลต่อและมีอิทธิพลกับโครงสร้างและองค์ประกอบของประเทศในทุกมิติ เพื่อนำมาประมวลผลและกำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งไปในอนาคตให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ตลอดจนสามารถนำพาประเทศให้เติบโตต่อไปท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้น เพื่อให้ประเทศไทยสามารถสร้างสรรค์โอกาสจากความท้าทายภายนอกและสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในประเทศให้สามารถเติบโตต่อไปได้อย่างมั่นคง สามารถบรรลุเป้าหมายในระยะ 20 ปี ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้เพื่อใช้เป็นกรอบกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งภายในและภายนอกประเทศที่เปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง สถานการณ์โรคระบาด ประกอบกับสถานการณ์ด้านต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิต ความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ฯลฯ ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ 3 ประเด็นคือ 1) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) 2) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) และ 3) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living)

ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องและตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาประเทศไทย 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมถึงเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัยให้มีคุณภาพ สมดุลและยั่งยืน สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง มหาวิทยาลัยแม่โจ้จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ขึ้น โดยกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาฯ เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้แทนจากสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหาร บุคลากร ศิษย์เก่า นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตเป็นต้น

(2) วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผน

ในกระบวนการพัฒนาแผน มหาวิทยาลัยได้กำหนดหลักการในการขับเคลื่อนแผนให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับหลักการต่างๆ ไว้ดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีระบบบริหารจัดการที่ดีด้วยหลักธรรมาภิบาลและมีมาตรฐานการทำงานที่มีผลสัมฤทธิ์สูง (High performance organization)
- 2) เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีระบบบริหารจัดการ การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่มีประสิทธิภาพ
- 3) เพื่อพัฒนาหลักสูตรและเสริมสร้างความเข้มแข็งของหลักสูตรรองรับการขับเคลื่อน Thailand 4.0
- 4) เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นพลเมืองของโลก และมีความสามารถในการแข่งขันได้
- 5) เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีผลงานวิจัยมุ่งเน้นภาคการเกษตร ที่ตอบโจทย์ประเทศไทย Thailand 4.0 และชุมชน
- 6) เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีระบบการบริหารจัดการงานบริการ วิชาการที่ดีมีประสิทธิภาพ
- 7) เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นที่พึ่งของประชาชน และมีส่วนร่วมในการยกระดับการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน
- 8) เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีเครือข่ายและมีพันธกิจที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ
- 9) เพื่อพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยแห่งชีวิตที่มีความมั่นคงทางการเงินและเติบโตอย่างยั่งยืน
- 10) เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีบุคลากรที่มีศักยภาพสอดคล้องกับการมุ่งสู่ University 4.0
- 11) เพื่อพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยแห่งชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(3) กระบวนการจัดทำแผน

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ระยะที่ 13 (พ.ศ.2565-2569) นั้นมหาวิทยาลัยได้จัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดกระบวนการระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนร่วมให้ครอบคลุมทุกภาคส่วน

1.2 กรอบแนวคิดและเนื้อหาสาระของแผน

(1) กรอบแนวคิดในการจัดทำแผน

ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2565-2569) ฉบับนี้ ได้ยึดหลักคิดในการพัฒนาแผนดังต่อไปนี้

- 1) ยึด “แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี” และ กรอบ“แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ.2565-2569)” เป็นหลัก
- 2) ยึด นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- 3) ยึด ทิศทาง เป้าหมาย และนโยบายสภามหาวิทยาลัยแม่โจ้
- 4) ยึด “ปรัชญา วิสัยทัศน์ ค่านิยม อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์” ของมหาวิทยาลัยต่อเนื่องมาจากแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 12
- 5) ยึด “เป้าหมายหลักในการพัฒนา (2R2S)” ที่ผ่านความเห็นชอบจากผู้บริหาร เป็นหลักในการพัฒนาเป้าประสงค์ และกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อให้เห็นภาพการพัฒนามหาวิทยาลัยอย่างมีความรับผิดชอบ มีความเป็นเลิศในพันธกิจต่างๆ และความยั่งยืน
- 6) ยึด “พันธกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา” และ “วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยแม่โจ้” เป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาตามภารกิจหลักในแต่ละด้าน

(2) กรอบเนื้อหาสาระของแผน

แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) กำลังจะสิ้นสุดลงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 นี้ ในขณะที่ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) อยู่ระหว่างดำเนินการ ซึ่งคาดว่าจะประกาศใช้ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2565 ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2565-2569) ขึ้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องจากแผนฯ 12 และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13

ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาและบริบทแวดล้อมต่างๆ และทิศทางการพัฒนาประเทศ มหาวิทยาลัยจึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 13 ฉบับนี้ขึ้น โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญในประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลบริบท สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามหาวิทยาลัยในอนาคต ทั้งระดับภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งผลกระทบต่างๆ ที่มีต่อการพัฒนาอุดมศึกษา
- 2) การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลยุทธศาสตร์ นโยบาย ทิศทางการพัฒนา และโครงการสำคัญต่างๆ ของรัฐบาล ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13
- 3) การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างบริบทแวดล้อม ยุทธศาสตร์ชาติ และโครงการสำคัญต่างๆ ของรัฐบาล กับยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดประเด็นสำคัญในการวางแผนพัฒนาเชิงรุก
- 4) ยึด นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- 5) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของมหาวิทยาลัยในช่วงแผนฯ 13 และทิศทางเป้าหมาย และนโยบายสภามหาวิทยาลัยแม่โจ้
- 6) ปรัชญา วิสัยทัศน์ ค่านิยม อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ที่ต่อเนื่องมาจากแผนฯ 13
- 7) กำหนดเป้าหมายหลักของการพัฒนาในช่วงแผน13 โดยผู้บริหารมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นหลักในการกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์การพัฒนาตามพันธกิจหลักแต่ละด้าน
- 8) กำหนดแผนพัฒนาตามกรอบแผนบริหารมหาวิทยาลัย ระยะ 4 ปี ตามมติการพัฒนา 5 มติ ผ่านกระบวนการระดมความคิดเห็นแบบมีส่วนร่วมทั้งจากผู้บริหาร คณาจารย์ นักวิจัย บุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

ส่วนที่ 2

วิเคราะห์สภาพแวดล้อม

1. บริบทที่เปลี่ยนแปลงในระดับชาติ

แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2565-2569) ได้มีการพิจารณาถึงบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในระดับชาติ ทั้งบริบทภายนอกประเทศ และบริบทที่สำคัญภายในประเทศดังนี้

1.1 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี¹ ปัจจุบันโลกอยู่ในยุคของการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (The Fourth Industrial Revolution) ซึ่งเป็นยุคของการต่อยอดและผสมผสานเทคโนโลยีที่มีขอบเขต แตกต่างกันเข้าด้วยกัน ส่งผลให้เทคโนโลยีมีความก้าวหน้าอย่างพลิกผัน อาทิ การผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าด้วยกันกับเทคโนโลยีชีวภาพและกายภาพ โดยการปฏิวัติอุตสาหกรรมในยุคนี้ ส่งผลให้เกิดการเร่ง ความเร็วและความครอบคลุมของการเปลี่ยนแปลงในหลากหลายมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงของโลกเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation) ที่มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในภาคส่วนต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและแตกต่างไปจากวิถีการดำเนินชีวิตและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมแบบเดิม อาทิ การใช้ระบบอัตโนมัติในกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพ การใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ในการกำหนดทิศทางธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างเฉพาะเจาะจง และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนในภาคการศึกษา หรือแม้กระทั่งการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการยกระดับประสิทธิภาพ การให้บริการสาธารณะของภาครัฐ

ตัวอย่างเทคโนโลยีสำคัญในการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4

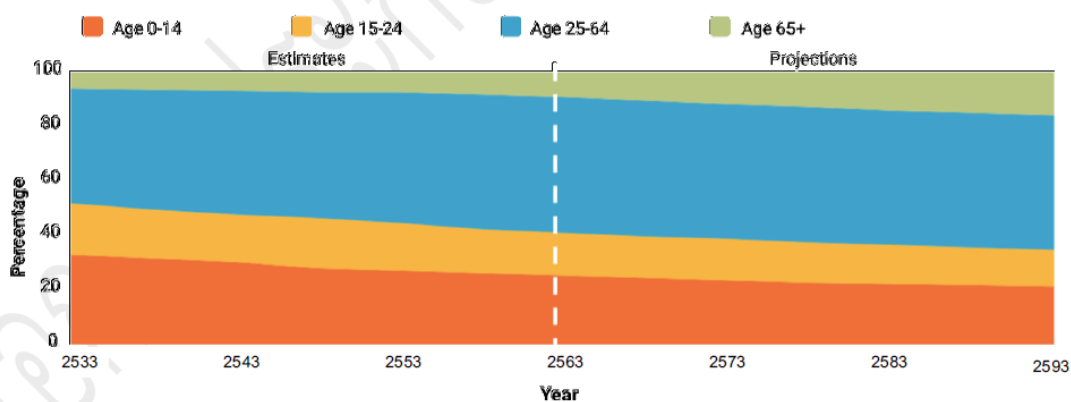
4 ด้านของการปฏิวัติ	ตัวอย่างเทคโนโลยี
เทคโนโลยีดิจิทัล	เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics), บล็อกเชน (Blockchain), อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things)
โลกกายภาพ	ปัญญาประดิษฐ์และระบบอัตโนมัติ (Artificial Intelligence and Automation), วัสดุล้ำสมัย (Advance Materials), และการผลิตแบบเพิ่ม (Additive Manufacturing – 3D Printing)
การเปลี่ยนแปลงมนุษย์	เทคโนโลยีชีวภาพ, ประสาทเทคโนโลยี (Neurotechnology), ความจริงเสมือนและความจริงเสริม (Virtual Reality and Augmented Reality: VR & AR)
การบูรณาการสิ่งแวดล้อม	การดักจับ กักเก็บ และการส่งพลังงาน (Capture, Storage, and Transmission Technology), วิศวกรรมดาวเคราะห์ (Planet Engineering), และวิศวกรรมอวกาศ (Space Engineering)

ที่มา: Shaping the Fourth Industrial Revolution, World Economic Forum (2561)

¹ เอกสารประกอบการระดมความเห็นกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 เดือน 13 กุมภาพันธ์ 2564

1.2 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ในระยะ 5-10 ปีข้างหน้า โครงสร้างประชากรของโลกจะมีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยองค์การสหประชาชาติคาดการณ์ว่าประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปี ขึ้นไป จะเพิ่มสูงขึ้นเฉลี่ยกว่าร้อยละ 120 จนมีจำนวนรวมถึง 1.5 พันล้านคน ภายในปี 2593 และส่งผลให้สัดส่วนประชากรวัยแรงงานมีแนวโน้มลดลงในเกือบทุกประเทศ โดยเฉพาะภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีจำนวนผู้สูงอายุมากที่สุดในโลกในปัจจุบัน และยังคงมีแนวโน้มที่ประชากรผู้สูงอายุจะขยายตัวเพิ่มขึ้นอีกราว 312 ล้านคน จนคาดว่าจะมีจำนวนผู้สูงอายุรวมกว่า 573 ล้านคน ภายในระยะเวลา 30 ปีข้างหน้า

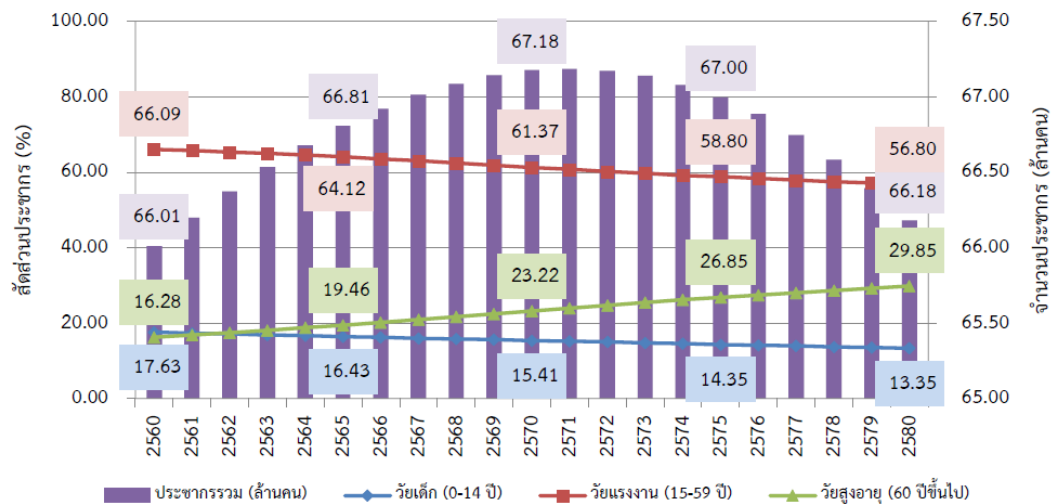
สัดส่วนประชากรโลกระหว่างปี 2533-2593 จำแนกตามอายุ

ที่มา: องค์การสหประชาชาติ (United Nations), 2563

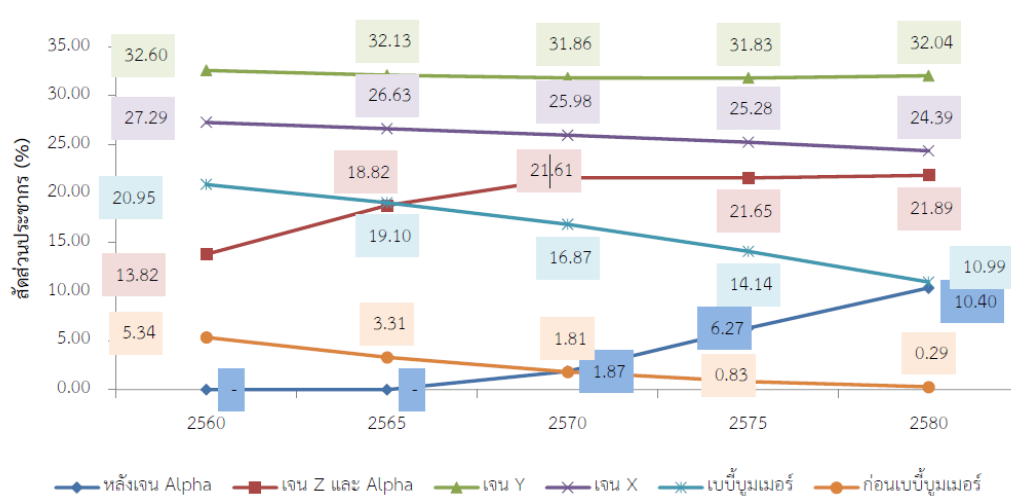
ประเทศไทยคาดว่าจะกลายเป็น 1 ใน 10 ประเทศที่มีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นมากที่สุดในโลก โดยประชากรผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 17.2 ภายในปี 2593 ทั้งนี้ ไทยได้เข้าสู่สังคมสูงวัยมาตั้งแต่ปี 2548 (มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด) และคาดการณ์ว่าจะกลายเป็น “สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์” (Complete-aged Society) ภายในปี 2566 เนื่องจากมีประชากรสูงวัยประมาณร้อยละ 20.1 ซึ่งจะส่งผลให้ไทยกลายเป็นประเทศสังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์แห่งแรกๆ ในภูมิภาค ต่อจากญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และสิงคโปร์ ในขณะที่ไทยยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายการเป็นประเทศรายได้สูงดังเช่นประเทศดังกล่าว อีกทั้งประเทศไทยกำลังมุ่งหน้าเข้าสู่ “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด” (Superaged Society) ภายในปี 2577 เมื่อมีสัดส่วนของประชากรสูงวัย สูงถึงร้อยละ 28.1 ของประชากรทั้งหมด นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรตามรุ่นเจนเนอเรชั่น พบว่า ประชากรรุ่นใหม่ โดยเฉพาะเจนเนอเรชั่นวาย ซี และอัลฟา รวมถึงรุ่นหลังเจนเนอเรชั่นอัลฟา ซึ่งเริ่มเข้ามาเป็นวัยเด็กตั้งแต่ ปี 2569 จะมีจำนวนและสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นไปในทิศทางที่สวนทางกับประชากรเจนเนอเรชั่น เอกชน เบบี้บูมเมอร์ และรุ่นก่อน เบบี้บูมเมอร์ที่จะมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในระยะต่อจากนี้

โครงสร้างประชากรตามกลุ่มอายุ ระหว่างปี 2560 - 2580

ที่มา: รายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553 – 2583 (ฉบับปรับปรุง), สศช. (2562)

สัดส่วนประชากรแต่ละรุ่นเจนเนอเรชั่นต่อจำนวนประชากรทั้งหมด ระหว่างปี 2560-2580

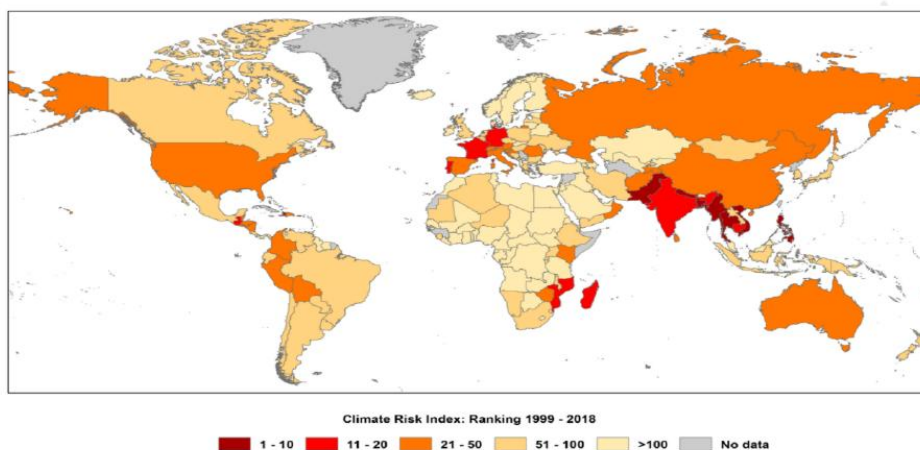
ที่มา: รายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553 – 2583 (ฉบับปรับปรุง), สศช. (2562)

1.3 การขยายตัวของความเป็นเมือง (Urbanization) ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมในหลายมิติ ทั้งความสะดวกรวดเร็วด้านการคมนาคมขนส่ง การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการสาธารณะ และการเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจ จึงส่งผลให้พื้นที่ส่วนใหญ่ของโลกมีการย้ายถิ่นฐานของประชากรเข้ามาอาศัยและดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในเขตเมืองและมีการขยายตัวของเมืองที่รวดเร็วมากขึ้นโดยประชากรกว่าครึ่งหนึ่งของโลกอาศัยอยู่ในเขตเมืองตั้งแต่ปี 2551 และจะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 70 ภายในปี 2593 โดย

พบว่า ภูมิภาคแอฟริกา เอเชียใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความเป็นเมืองเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดในระยะที่ผ่านมา เนื่องจากความเป็นเมืองมีส่วนในการสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจซึ่งเห็นได้จากสัดส่วนขนาดทางเศรษฐกิจ (GDP) ของเมืองทั่วโลกคิดเป็นร้อยละ 85 ของเศรษฐกิจโลก อันเป็นผลจากข้อได้เปรียบของความเป็นเมืองผ่านการรวมกลุ่มของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Agglomeration Forces) โดยเฉพาะในภาคบริการและภาคการผลิต และการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) จากการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภค เช่น ท่าอากาศยาน โครงข่ายรถไฟไฟฟ้าในเขตเมือง และสถานีรถไฟความเร็วสูง เป็นต้น รวมถึงยังเอื้อประโยชน์ต่อระบบการศึกษาและสาธารณสุข ที่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและตอบสนองความต้องการในการดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีแนวโน้มที่จะเกิดรวดเร็วและรุนแรงขึ้นจากที่คาดการณ์ไว้เดิม โดยใน พ.ศ. 2550 มีการคาดการณ์ว่าอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกจะเพิ่มขึ้น 1.5 ถึง 5.1 องศาเซลเซียส ภายในปี 2643 เมื่อเทียบกับระดับอุณหภูมิก่อนยุคอุตสาหกรรม (Preindustrial Level) แต่การคาดการณ์เมื่อ พ.ศ. 2561 ระบุว่าอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกอาจเพิ่มขึ้นถึง 1.5 องศาเซลเซียส เร็วขึ้นเป็นภายใน พ.ศ. 2573 – 2595 ซึ่งอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกที่เพิ่มสูงขึ้นดังกล่าว จะส่งผลให้เกิดคลื่นความร้อนในพื้นที่ส่วนใหญ่ที่มนุษย์ตั้งถิ่นฐานอยู่ และในบางพื้นที่ที่จะมีโอกาสดที่ภัยแล้งและภาวะฝนทิ้งช่วงจะเกิดขึ้น ในขณะที่หลายภูมิภาคอาจเผชิญกับความถี่ของการเกิดพายุที่บ่อยและรุนแรงขึ้น ตามสภาพทางภูมิศาสตร์ของแต่ละพื้นที่

กรอบการจัดอันดับความรุนแรงของประเทศที่ได้รับการกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

ที่มา: Climate Risk Index 2020, Germanwatch (2563)

1.5 ความพยายามระดับโลกในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Global Climate Action) ด้วยสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ในเดือนพฤศจิกายน 2559 ประเทศภาคีสมาชิกอนุสัญญากรอบการทำงานแห่งสหประชาชาติ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) จำนวน 197 ประเทศ ได้มีมติเห็นชอบกับความตกลงปารีส (Paris Agreement) ที่มีเป้าหมายระยะยาวที่จะควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกโดยเฉลี่ยให้น้อยกว่า 2 องศาเซลเซียส เมื่อเทียบกับระดับก่อนการปฏิวัติอุตสาหกรรม และมุ่งมั่นพยายามในการจำกัดการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกโดยเฉลี่ยให้อยู่ที่ 1.5 องศาเซลเซียส โดยประเทศไทยได้ให้สัตยาบันร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีสเมื่อ 21 กันยายน 2559 ทั้งนี้ ได้มีการประเมินโดยโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UN Environment Programme: UNEP) ว่า เพื่อควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิไม่ให้เกิน 2 องศาเซลเซียสภายในปี พ.ศ. 2572 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อปีทั่วโลกจะต้องลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 เมื่อเทียบกับปี 2561 และหากต้องการควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิไม่ให้เกิน 1.5 องศาเซลเซียส ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งโลกต้องลดลงร้อยละ 55 ในขณะเดียวกัน จากการประเมินของ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) พบว่า ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิของโลกจะต้องลดลงเป็นศูนย์ (Net Zero Emissions) ภายในปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050) เพื่อที่จะควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิไม่ให้เกิน 1.5 องศาเซลเซียส

1.6 พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้า กระแสความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีแบตเตอรี่ ได้สร้างแรงกดดันให้เกิดการพัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในสาขาการผลิตที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ สาขาพลังงาน และสาขาการคมนาคมขนส่ง ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy) รวมทั้งมีการคิดค้นการพัฒนายานยนต์สมัยใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้าจากแบตเตอรี่ หรือเซลล์เชื้อเพลิงไฮโดรเจน (Hydrogen Fuel Cell) เพื่อตอบสนองความต้องการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทางเลือกและการใช้ยานยนต์สมัยใหม่ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วทั่วโลก โดยในปี 2562 ต้นทุนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทางเลือกประกอบด้วย พลังงานชีวภาพ พลังงานความร้อนใต้พิภพ พลังงานน้ำ พลังงานแสงอาทิตย์ และพลังงานลม มีแนวโน้มลดต่ำลงอยู่ในระดับที่เทียบเท่าหรือต่ำกว่าต้นทุนการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงฟอสซิล และคาดว่าพลังงานหมุนเวียนจะมีต้นทุนรวม (ต้นทุนทางการเงินรวมกับต้นทุนภายนอก) ลดลงต่ำกว่าต้นทุนการผลิตแบบดั้งเดิมภายในปี 2570

1.7 แนวโน้มเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดดของประเทศในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะประเทศจีนที่มีบทบาทในการกำหนดระเบียบเศรษฐกิจการเมืองโลกมากขึ้น จนนำมาสู่สถานการณ์ที่อยู่ภายใต้แรงกดดันระหว่างข้าวอำนาจใหม่ทางตะวันออกกับข้าวอำนาจดั้งเดิมอย่างสหรัฐอเมริกา ซึ่งอาจก่อให้เกิดการดำเนินมาตรการกีดกันทางการค้าระหว่างทั้งสองประเทศขึ้นได้และอาจทำให้ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศของโลกได้รับผลกระทบ เนื่องจากห่วงโซ่มูลค่าโลกมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงใกล้ชิดกับมหาอำนาจทั้งสองประเทศดังกล่าว ในขณะเดียวกัน การลดการพึ่งพาทางเศรษฐกิจได้เพิ่มความเป็นไปได้ที่จะ

เกิดความขัดแย้งทางการเมือง และส่งผลกระทบต่อแนวทางการจัดทำกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศและบทบาทขององค์กรระหว่างประเทศในปัจจุบัน โดยสถาบันความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีขอบเขตแคบลง และ/หรือมุ่งเน้นเฉพาะประเด็นอาจมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น

1.8 การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมทางสังคม ในยุคสมัยที่มีการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีความซับซ้อนจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสาร ประกอบกับบริบททางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศและสังคมที่มีความเฉพาะตัวในแต่ละยุค (Individualization) ได้ส่งผลกระทบต่อให้อุปนิสัยทัศนคติ และพฤติกรรมการดำรงชีวิตของประชากรในแต่ละรุ่นมีการปรับเปลี่ยนที่แตกต่างกันออกไป โดยกลุ่มประชากรเจนเนอเรชันวายที่มีการเกิดอยู่ในช่วง พ.ศ. 2523 - 2543 (ค.ศ. 1980 - 2000) ซึ่งเป็นกลุ่มที่เติบโตมากับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล จะมีบทบาทที่โดดเด่นในการนำสังคม ทั้งจากจำนวนสัดส่วนที่จะมีมากที่สุดทั้งในวัยแรงงานและวัยเจริญพันธุ์ โดยประชากรกลุ่มนี้มักมีพฤติกรรม รูปแบบการใช้ชีวิต และการให้คุณค่าด้านต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปจากสังคมยุคเก่า ได้แก่ การให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่ดีขึ้นกว่าคนรุ่นก่อน และมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ชอบเข้าสังคม ทั้งแบบออฟไลน์และออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสร้างความปรองดองหรือปรับตัว เปิดกว้างและยืดหยุ่นสูงในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเป็นกลุ่มประชากรที่เน้นความสมดุลระหว่างการทำงานและการใช้ชีวิตส่วนตัว (Work-life Balance) เพื่อตอบสนองความต้องการและความสนใจของตนเองมากกว่าเป้าหมายเพียงเพื่อค่าตอบแทนและความมั่นคง เป็นต้น

2. สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา²

2.1 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสังคม สะท้อนผลกระทบต่ออุดมศึกษาอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากอัตราการเกิดของประชากรไทยที่ลดลงต่อเนื่อง จากผลการจัดอันดับ Human Capital Index 2016 ของ WEF ประเทศไทยถูกจัดอันดับที่ 48 จาก 130 ประเทศ เมื่อเทียบกับเคียงกับขนาดและข้อมูลเชิงคุณภาพกับนานาชาติแล้ว สะท้อนให้เห็นว่าคุณภาพของประชากรไทยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งยังต้องการการพัฒนา อีกทั้งประเทศไทยกำลังสูญเสียกำลังแรงงานออกจากระบบการทำงานอย่างรวดเร็ว ทำให้ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบอุดมศึกษาในแง่ประชากรในวัยอุดมศึกษามีจำนวนลดลงจนกระทบต่อต้นทุนและรายได้ในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา และรูปแบบการจัดการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงไป โดยมุ่งเน้นการสร้างบัณฑิตยุคใหม่ให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้นตอบโจทย์ภาคอุตสาหกรรม บริการและสังคมเพื่อทดแทนแรงงานที่ขาดแคลนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 กระแสโลกาภิวัตน์ เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสนับสนุนให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา และการสร้างบทบาทในเวทีโลกอีกหลาย ๆ มิติของไทย ซึ่งส่งผลการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการประชาชนพลเมือง เทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารไปทั่วทุกมุมโลก อันเป็นคำจำกัดความของคำว่า “โลกไร้พรมแดน” และทุกประเทศในโลกได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงต่อบัจจุบันนี้อย่างยิ่ง การจัดอันดับความเป็น

² แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศพ.ศ. 2564-2570

โลกาภิวัตน์ของประเทศต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2560 ของ KOF Swiss Economic Institute (องค์ประกอบความเป็นโลกาภิวัตน์ 3 มิติคือ สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง) จัดให้ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 44 จาก 207 สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยมีขีดความสามารถในการรองรับการเคลื่อนย้ายประชากร ทรัพยากร การลงทุน มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมในเวทีโลก ซึ่งสร้างแรงกดดันให้กับการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก ต่อบทบาทความเป็นนานาชาติให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น โดยมีการจัดอันดับการศึกษาระดับอุดมศึกษาผ่านตัวชี้วัดที่เป็นสากลสะท้อนมิติการพัฒนาของอุดมศึกษาในแต่ละประเทศ ส่งผลต่อแนวทางการผลิต และพัฒนาคนในประเทศ เช่น กระแส 21st Century Skillsและอิทธิพลของดิจิทัลและเทคโนโลยี (Digitization) รูปแบบการใช้ชีวิตแบบปัจเจกบุคคล (Individualization) และการอยู่โดยพึ่งการอาศัยกัน (Commonization) อุดมศึกษาจึงต้องปรับตัวเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ผลักกำลังคนที่มีศักยภาพแข่งขันได้ในตลาดแรงงานโลกอย่างแท้จริง และส่งเสริมให้เกิดการเคลื่อนย้ายกำลังคนอุดมศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ องค์ความรู้ เทคโนโลยี ตลอดจนความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้นำกลับมาพัฒนาประเทศ

2.3 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ภายในประเทศที่ต้องปรับเปลี่ยนสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 (Industry 4.0 ประกอบด้วย Cyber-Physical System Internet of Things และ Cloud Computing) เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางโดยภาคอุตสาหกรรมไทยได้จำแนกกลุ่มอุตสาหกรรมในปัจจุบันออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ตามมูลค่าทางเศรษฐกิจและแนวโน้มการเติบโตในอนาคต ได้แก่ กลุ่ม First S-Curve กลุ่ม New S-Curve และกลุ่มอุตสาหกรรมที่ควรปฏิรูปใช้เทคโนโลยีแบบเดิมและการเติบโตมีจำกัด ซึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมนี้จะเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) และเป็นเครื่องมือในการผลักดันให้ประเทศก้าวเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0) ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีทำงานของภาคธุรกิจ ความต้องการเชื่อมโยงฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) การขยายตัวของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต การปรับรูปแบบเศรษฐกิจของประเทศเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) และการเรียนรู้ผ่านสังคมดิจิทัล (Digital Society) ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมยังคงมีนัยต่อการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะความรู้ใหม่ ๆ รองรับการเปลี่ยนผ่านสู่การใช้เทคโนโลยีแบบบูรณาการศาสตร์ขั้นสูงขึ้นไป รวมถึงการกำหนดกลุ่มอาชีพใหม่ของคนยุคใหม่ให้ตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยียังเป็นโอกาสในการเพิ่มช่องให้ประชาชนทุกวัยได้เข้าถึงการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำจากมิติรายได้และมิติเชิงพื้นที่ที่กระทบต่อทิศทางการผลิตกำลังคนของอุดมศึกษาซึ่งจะต้องผลิตบัณฑิตให้มีทักษะอาชีพตรงกับความต้องการของตลาดงาน

ต

2.4 การปรับเปลี่ยนบทบาทภาครัฐภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ซึ่งกำหนดให้รัฐบาลจัดทำยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปีและดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ รวมถึงด้านการศึกษา เพื่อเป็นหลักประกันแนวทางการพัฒนาของประเทศให้เกิดทิศทางที่ชัดเจน ส่งผลให้บทบาทการศึกษาได้เปลี่ยนแปลงไป โดยให้ความสำคัญกับการปฏิรูประบบการศึกษา โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ที่ควรมีในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนซึ่งต้องครอบคลุมถึงการศึกษาลดชีวิต (Lifelong learning) การผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน การยกระดับสถาบันการศึกษาเพื่อเทียบเคียงกับนานาชาติ การใช้การศึกษาแก้ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพลิกโฉมการศึกษาด้วยระบบดิจิทัล (Digitalization for Educational and Learning Reform) และการบริหารจัดการศึกษาภายใต้หลักธรรมาภิบาล บทบาทของอุดมศึกษาภายใต้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมยังคงทำหน้าที่เป็นหัวรถจักรของการพัฒนาประเทศ (New Growth Engines) โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคนให้มีคุณลักษณะและทักษะที่พึงประสงค์ (Desired Characteristics) มุ่งเป้าผลิตกำลังคนให้ตอบสนองความต้องการของประเทศและใช้องค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศ ลดความซ้ำซ้อนทางกลไกภาครัฐและบริหารอุดมศึกษาภายใต้หลักธรรมาภิบาล โดยถ่วงดุลอำนาจระหว่างหน่วยกำกับดูแล (Regulator) กับหน่วยงานผู้ให้บริการ (Providers)

2.5 คุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา เป็นมุมมองที่สะท้อนให้เห็นความสำเร็จและไม่สำเร็จของการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมด้านผู้เรียน การวิจัยและนวัตกรรมบริการวิชาการแก่สังคม และการบริหารจัดการสถาบันซึ่งในเบื้องต้นสามารถวิเคราะห์คุณภาพบัณฑิต จากรายงานสภาพปัญหาแรงงานของสถานประกอบการที่

ต้องการใช้บัณฑิตแต่ไม่สามารถคัดเลือกได้ แต่ขณะเดียวกันยังคงปรากฏอัตราว่างงานของบัณฑิตอยู่ จึงสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาช่องว่างระหว่างระดับความสามารถของบัณฑิตกับความต้องการของสถานประกอบการ อีกทั้งนายจ้างยังมีมุมมองต่อคุณสมบัติของบัณฑิตที่ยังขาดทักษะคนและสังคม (Soft Skills) โดยเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมและสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการวิจัย พบว่าสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งการผลิตผลงานวิจัยทางวิชาการ รวมถึงการนำงานวิจัยไปถ่ายทอดเพื่อใช้ประโยชน์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ยังกระจุกตัวอยู่เพียงบางสถาบันและในขณะเดียวกันบางสถาบันไม่มีผลงานในระดับนานาชาติเลย ประกอบกับมีปัญหาความสมดุลระหว่างภาระงานวิจัยกับภาระงานสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา อีกทั้งศักยภาพด้านการวิจัยยังคงเป็นอุปสรรค ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่ส่งต่อการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้เกิดการแข่งขันในระดับสากลหรือนานาชาติมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ผลการจัดอันดับ (University Ranking) ของสถาบันอุดมศึกษาไทยในเวทีโลกเป็นส่วนสะท้อนคุณภาพได้เช่นกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์อันดับมหาวิทยาลัยในโลกพบว่า อันดับมหาวิทยาลัยไทยมีแนวโน้มลดลงจากการจัดอันดับของ QS และ THE แต่ในบางสาขาวิชามีแนวโน้มอันดับที่ดีแม้ว่าการเข้าถึงบริการอุดมศึกษาสามารถวิเคราะห์จากอัตราการเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา (Gross Higher Education Enrollment Rate) โดยหมายถึงอัตราส่วนของจำนวนนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษา(ไม่จำแนกอายุ) ต่อจำนวนประชากรรวมของประเทศ อายุ 18-22 ปี ของคนไทย พบว่าการเข้าถึงบริการอุดมศึกษามีสัดส่วนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศในภูมิภาคและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ในระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรจะทำให้จำนวนนักศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่องส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาต้องแข่งขันกันดึงดูดผู้เรียนมากขึ้นประกอบกับเผชิญความเสี่ยงทางการเงิน

2.6 การตอบสนองกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นความท้าทาย ของอุดมศึกษาไทยที่ต้องเผชิญหน้าการแข่งขันทางเศรษฐกิจและสังคมของโลกที่เฉียบพลันและรุนแรง ด้วยการพัฒนาความเป็นนานาชาติของการอุดมศึกษา(Internationalization of Higher Education) ตามแนวทางสากลเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่อุดมศึกษาในการผลิตกำลังคนที่มีทักษะและสมรรถนะได้ตรงกับความต้องการแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไปและรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี การปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาให้เป็นนานาชาติมากขึ้น สร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในรูปแบบการร่วมลงทุนหรือจัดทำข้อตกลงเพื่อจัดการศึกษาร่วมกัน หลักสูตรและมาตรฐานระดับสากล มีนโยบายที่ดึงดูดและสนับสนุนผู้เรียน ผู้สอน และผู้ให้บริการด้านการศึกษา (Education Service Provider) จากนานาชาติ ยังคงเป็นกระบวนการที่ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการผลักดันการผลิตงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ และเชื่อมโยงองค์ความรู้ทางวิชาการไปสู่การทำงานจริง ทั้งในภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคบริการตลอดจนชุมชนและประชาสังคม เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถร่วมกันขับเคลื่อนประเทศได้ตามเป้าหมาย

3. นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนที่เกี่ยวข้อง³

3.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 อันเป็นยุทธศาสตร์ชาติระยะยาวฉบับแรกของประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นกรอบชี้แนะทิศทางการพัฒนาประเทศในทุกมิติตลอดระยะเวลา 20 ปีข้างหน้า ซึ่งกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาโดยยึดคติพจน์ของประเทศ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ดังปรากฏรายละเอียดในภาพวิสัยทัศน์ประเทศไทย 2580 ในระยะยาวการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศต้องครอบคลุมการเติบโตของสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ แก้ไขปัญหาและเสริมจุดอ่อนอันเป็นปัจจัยฉุดรั้งการพัฒนา ดังนั้น เพื่อให้ทิศทางของประเทศไทยมีแนวทางตอบโจทยเป้าหมายอย่างชัดเจนในทุกมิติ ยุทธศาสตร์สำหรับขับเคลื่อนจึงประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง (1) ประชาชนอยู่ดี กินดี มีความสุข (2) บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ (3) กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง (4) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับ

³ แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570

การยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ และ (5) การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (1) ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และ (2) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (1) คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพพร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และ (2) สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (1) สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ (2) กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ และ (3) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (1) อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืนมีสมดุล (2) พินิจฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ (3) ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ และ (4) ยกย่องระดับกระบวนทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (1) ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส (2) ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง (3) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปกป้องการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ (4) กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

3.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

“แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ” จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และตัวชี้วัดของการพัฒนาประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้ชัดเจนขึ้น โดยแบ่งช่วงระยะเวลาของการพัฒนาออกเป็น 4 ช่วง ช่วงละ 5 ปี อันจะทำให้ทิศทางการพัฒนามีความยืดหยุ่น พร้อมทั้ง สามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของแต่ละช่วงเวลาและสามารถปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้จำแนกตามประเด็นการพัฒนาออกเป็น 23 ประเด็นในส่วนของกรอบขับเคลื่อนแผนแม่บทผ่านภารกิจด้านการอุดมศึกษาได้คำนึงถึงบทบาทในเชิงนโยบายและพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาเป็นหลัก ซึ่งสามารถสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องจากแผนแม่บทจำนวน 17 ฉบับ ดังนี้ ประเด็นความมั่นคง ประเด็นการต่างประเทศ ประเด็นการเกษตร ประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ประเด็นการท่องเที่ยว ประเด็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ ประเด็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ประเด็นศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ ประเด็นศักยภาพการกีฬา ประเด็นพลังทางสังคม

ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน ประเด็นการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ
ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบและประเด็นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

3.3 แผนการปฏิรูปประเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศ 11 ด้าน ได้กำหนดให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อขับเคลื่อนเร่งรัดประเด็นสำคัญและปลดล็อกข้อจำกัดในการดำเนินงานแก่ภาคส่วนต่าง ๆ ให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย ประกอบกับแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาจะผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ด้านทรัพยากรมนุษย์ในสังคมไทยให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น ผ่านกลไกการจัดการศึกษาที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ ซึ่งได้สรุปสาระสำคัญของแผนการปฏิรูปประเทศไว้ ดังนี้

1. แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
2. แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
3. แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย
4. แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม
5. แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
6. แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข
8. แผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ
9. แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม
10. แผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน
11. แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
12. แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปประเทศให้บรรลุผลตาม

ยุทธศาสตร์ชาติกำหนดไว้ โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาอันเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ ซึ่งได้วิเคราะห์สภาพปัญหาและความท้าทายของระบบการศึกษาไทย ประกอบกับข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปการศึกษาของหน่วยต่าง ๆ กำหนดเป็นแผนงานเพื่อการปฏิรูป 7 เรื่อง จำแนกเป็น 29 ประเด็น

เรื่องที่ 1 : การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรอง มีประเด็นปฏิรูป 5 ประเด็น ได้แก่

- 1) การมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และมีการทบทวน จัดทำ แก้ไข และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 2) การสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน เพื่อการจัดการศึกษา
- 3) การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเองและการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
รองรับการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- 4) การทบทวนและปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ

5) การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ

เรื่องที่ 2 : การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน มีประเด็นปฏิรูป 2 ประเด็น ได้แก่

- 1) การพัฒนาระบบการดูแล พัฒนา และจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัยอารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้สมกับวัย
- 2) การสื่อสารสังคมเพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เรื่องที่ 3 : การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา มีประเด็นปฏิรูป 3 ประเด็น ได้แก่

- 1) การดำเนินการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
- 2) การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลพิการ บุคคลที่มีความสามารถพิเศษ และบุคคลที่มีความต้องการดูแลเป็นพิเศษ
- 3) การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในพื้นที่ห่างไกล หรือในสถานที่ศึกษาที่ต้องมีการยกระดับคุณภาพอย่างเร่งด่วน

เรื่องที่ 4 : การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู และอาจารย์ มีประเด็นปฏิรูป 5 ประเด็น ได้แก่

- 1) การผลิตครู และคัดกรองครู เพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของประเทศและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู
- 2) การพัฒนาวิชาชีพครู
- 3) เส้นทางวิชาชีพครู เพื่อให้ครูมีความก้าวหน้า ได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสม
- 4) การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในสถานศึกษา
- 5) องค์กรวิชาชีพครู และการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เรื่องที่ 5 : การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยประเด็นปฏิรูป 8 ประเด็น ได้แก่

- 1) การปรับหลักสูตร พร้อมกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการประเมิน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ
- 2) การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม
- 3) การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาระดับชาติและระบบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ
- 4) การพัฒนาคุณภาพระบบการศึกษา
- 5) ระบบความปลอดภัยและระบบสวัสดิการของผู้เรียน
- 6) การปฏิรูปอาชีวศึกษา เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- 7) การปฏิรูปอุดมศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันประสิทธิภาพ และธรรมาภิบาลของระบบอุดมศึกษา
- 8) การจัดตั้งสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติ (National Institute of Curriculum and Learning)

เรื่องที่ 6 : การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมาย ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา ประกอบด้วยประเด็นปฏิรูป 3 ประเด็น ได้แก่

- 1) สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษา
- 2) พื้นที่นวัตกรรมศึกษา
- 3) การปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่องที่ 7 : การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล (Digitalization for Educational and Learning Reform) ประกอบด้วยประเด็นปฏิรูป 3 ประเด็น ได้แก่

- 1) การปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ (Digital Learning Reform :National Digital Learning Platform (NDLP))
- 2) ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (big data for education)
- 3) การพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัล (digital citizenship) ในด้านความฉลาดรู้ดิจิทัล (digital literacy) ความฉลาดรู้สารสนเทศ (information literacy) ความฉลาดรู้สื่อ (media literacy) เพื่อการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ (learning how to learn) ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนการมีพฤติกรรมที่สะท้อนการรู้ดีกา มารยาท และจริยธรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อและการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต

3.4 กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)⁴

⁴ เอกสารประกอบการระดมความคิดเห็นกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 กุมภาพันธ์ 2564

1) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy)

ไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง บนพื้นฐานของการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการพัฒนาต่อยอด และใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม พร้อมกับการลดผลกระทบเชิงลบ ต่อสิ่งแวดล้อม และมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปรับทิศทางของภาคการผลิตเดิมที่มีความสำคัญ แต่มีความเสี่ยงที่จะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในอนาคต และมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาดหรือได้รับผลกระทบเชิงลบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกหากไม่มีการปรับตัว และส่งเสริมภาคการผลิตที่ไทยมีศักยภาพสอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยหมายความว่าประเทศต้องบรรลุให้ได้ภายในระยะ 5 ปีของแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 เพื่อให้เป้าหมายของการมี “เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย

- หมวดหมู่ที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปมูลค่าสูง
- หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน
- หมวดหมู่ที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน
- หมวดหมู่ที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
- หมวดหมู่ที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค
- หมวดหมู่ที่ 6 ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน

2) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society)

- หมวดหมู่ที่ 7 มุ่งลดความเหลื่อมล้ำระหว่างธุรกิจขนาดใหญ่และ SMEs
- หมวดหมู่ที่ 8 มุ่งลดความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่
- หมวดหมู่ที่ 9 มุ่งเพิ่มพลวัตการเลื่อนชั้นทางสังคมและลดความเหลื่อมล้ำเชิงรายได้และความมั่งคั่ง

3) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living)

- หมวดหมู่ที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
- หมวดหมู่ที่ 11 ไทยสามารถปรับตัวและลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ
- หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต
- หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

4. สรุปนโยบายและโครงการที่สำคัญของรัฐบาล

หลังจากที่รัฐบาลได้จัดทำแผนพัฒนาชาติ 20 ปี และได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) ดังนั้นจะเห็นว่า เนื้อหาสาระ และหลักแนวคิดต่างๆ ทั้ง 2 ฉบับดังกล่าว จะมีผลอย่างมากต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต ซึ่งนอกจากทั้ง 2 แผนแล้ว ในปัจจุบันรัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ได้ริเริ่มนโยบายและโครงการสนองยุทธศาสตร์ไว้หลายโครงการ ซึ่งล้วนเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ รวมทั้งจะส่งผลต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยแม่โจ้ในอนาคตด้วย

ประกอบกับปี 2567 ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลชุดใหม่ จึงจำเป็นต้องพิจารณา นโยบายและโครงการสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างโอกาสในการที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้จะได้เข้าไปร่วมขับเคลื่อนโครงการต่างๆ ดังกล่าวของรัฐบาลให้ประสบความสำเร็จต่อไป โดยสามารถสรุปทิศทางการพัฒนา นโยบาย และโครงการที่สำคัญของรัฐบาลในช่วงแผนพัฒนายุคที่ 13 ได้แก่

4.1 นโยบายรัฐบาลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

นโยบายด้านการศึกษา
ของรัฐบาล “นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี”

ทวนมนุษย์
เป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ
รัฐบาลจะเร่งส่งเสริมผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย
อย่างเต็มกำลังและความสามารถ

- การจัดสรรสวัสดิการ ด้านการศึกษา สาธารณสุข และสาธารณูปโภค รวมทั้งอุดหนุนค่าใช้จ่ายขั้นพื้นฐาน ของประชาชน
- ส่งเสริมการเกิด และเติบโตอย่างมีคุณภาพ ของเด็กทุกคน อย่างเท่าเทียม
- เด็กไทยทุกคน จะต้องเข้าถึงศูนย์ดูแลเด็กปฐมวัยที่มีมาตรฐาน เมื่อเติบโตก็ได้เรียนหนังสือ ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการคิดวิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล
- ส่งเสริมการปลดล็อกศักยภาพ ทั้งด้านศิลปะ วัฒนธรรม และความสามารถทางกีฬา
- พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น ทั้งในระบบ นอกโรงเรียน ตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น มาส้านับสนุน ตอบโจทย์ ศักยภาพของผู้เรียน ลดภาระ และลดความเหลื่อมล้ำ ในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ
- ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้สองภาษา โดยใช้ AI เป็นตัวช่วย เน้นการสนทนาระหว่างที่ใช้ประโยชน์ได้ ในชีวิตจริง เพื่อการสร้างรายได้ (Learn to Earn)
- ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ ระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ
- เฝ้าระวัง และช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ที่หลุดจากระบบการศึกษา
- ส่งเสริมการปฏิรูประบบอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการแรงงาน ในอนาคต และรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long Learning)

ด้านเศรษฐกิจ 'แพทองธาร'
จัดแถลงต่อสภา 12 ก.ย.นี้

- 1. ปรับโครงสร้างหนี้ทั้งระบบ**
 - ปรับโครงสร้างหนี้บ้าน,รถ
 - แก้ปัญหาน้ำท่วมกระบวน
- 2. ดูแลผู้ประกอบการ SMEs**
 - ปกป้องการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม จากคู่แข่งต่างชาติ
 - แก้หนี้ ,พักหนี้ SMEs
- 3. นโยบายพลังงาน**
 - ลดราคาพลังงาน
 - ปรับโครงสร้างพลังงาน
 - Direct PPA
 - เจรจาประเด็นพื้นที่กับเอกชน กับพวช (OCA)
 - สนับสนุนระบบขนส่งสาธารณะ
- 4. นโยบายสร้างรายได้ให้ไม่ของรัฐ**
 - นำเศรษฐกิจนอก และเศรษฐกิจใต้ดิน เข้าระบบภาษี
 - ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย
- 5. เร่งกระตุ้นเศรษฐกิจ**
 - โครงการดิจิทัลวอลเล็ต (Digital Wallet)
 - พัฒนาแหล่งทุนเพื่อพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน
- 6. ยุทธศาสตร์เกษตรให้ทันสมัย**
 - เทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture)
 - เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและราคาพืชผลการเกษตร
 - พัฒนาสายพันธุ์ไทยสู่ระดับโลก
- 7. เร่งส่งเสริมการท่องเที่ยว**
 - ปรับการขอวีซ่าให้สะดวกขึ้น
 - ดึงกลุ่ม Digital Nomad
 - สถานบันเทิงครบวงจร
 - นำคอนเสิร์ต เทศกาล กีฬา ระดับโลก มาจัดในไทย
 - ส่งเสริมเมืองน่าเที่ยว

การมอบนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ

นวัตกรรม ดังนี้

เป้าหมายที่ 1 คือการ “ยึดนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง” เรียนดี มีความสุข มีรายได้ เพื่อความเป็น

เลิศ และเพื่อความมั่นคงของชีวิตและเศรษฐกิจ

ลดภาระนักศึกษาและผู้ปกครอง

- จัดให้มีระบบแนะแนวการเรียนและเป้าหมายชีวิต (Coaching)

- จัดให้มีแพลตฟอร์มเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
- ให้ความสำคัญกับทักษะการจัดทำระบบวัดผล รับรองทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate)
- เพิ่มความยืดหยุ่นในการลงทะเบียนเรียนตามความต้องการ สามารถลงทะเบียนโดยไม่จำกัดจำนวนหน่วยกิต
- มีรายได้ระหว่างเรียน “ทำงานไปด้วยเรียนไปด้วย”

ลดภาระอาจารย์ผู้สอน

- ปรับการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์เพิ่มน้ำหนักการประเมินความสำเร็จของผู้เรียน
- กำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนในการเฝ้าระวังการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการแต่ละขั้นตอน

เป้าหมายที่ 2 การวิจัย-นวัตกรรมดี ตอบโจทย์ตรงความต้องการ เพื่อความเป็นเลิศ เพื่อความมั่นคงของชีวิตและเศรษฐกิจ

- เอกชนนำ รัฐสนับสนุน
- วิจัยและนวัตกรรมเน้นประเด็นสำคัญของประเทศได้แก่
 - GO Green
 - พอเพียง
 - ความยั่งยืน (Sustainability)
 - Carbon Neutrality
 - พลังงานสะอาด
 - เศรษฐกิจชีวภาพ
 - เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 - เศรษฐกิจสร้างสรรค์
 - ปัญญาประดิษฐ์ (AI)

4.2 นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563-2570

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563-2570 ขึ้น ให้ความสำคัญสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ มุ่งเน้นการพัฒนานโยบายสำหรับทุกกลุ่มทั้งเชิงพื้นที่และระดับประเทศ และอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่มีข้อมูลสนับสนุน(Evidence-based Policy) โดยกำหนดเป้าหมายหลักและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Objectives) รวมถึงประเด็นสำคัญ (Key Issues) ในการพัฒนาอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ยึดหลักเน้นความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์เป็นสำคัญ (Demand-driven) เพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ดังนี้

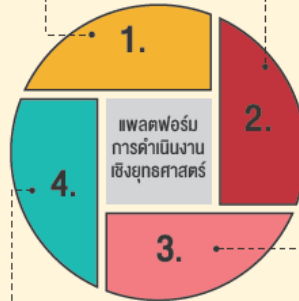
วิสัยทัศน์ อววน.

“เตรียมคนไทยแห่งศตวรรษที่ 21 พัฒนาเศรษฐกิจที่กระจายโอกาสอย่างทั่วถึง สังคมที่มั่นคง และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน โดยสร้างความเข้มแข็งทางนวัตกรรมระดับแนวหน้าในสากล นำพาประเทศไทยสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว”

นโยบายและยุทธศาสตร์ อววน. พ.ศ. 2563-2570

1. การพัฒนากำลังคนและสถาบันความรู้

- P.1 สร้างระบบการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ
- P.2 การพัฒนากำลังคนระดับสูงรองรับ EEC และระบบเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ
- P.3 ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาทักษะเพื่ออนาคต
- P.4 ส่งเสริมปัญญาประดิษฐ์เป็นฐานขับเคลื่อนประเทศในอนาคต
- P.5 ส่งเสริมการวิจัยขั้นแนวหน้า และการวิจัยพื้นฐานที่ประเทศไทยมีศักยภาพ
- P.6 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการวิจัยที่สำคัญ

2. การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ท้าทายของสังคม

- P.7 โจทย์ท้าทายด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการเกษตร
- P.8 สังคมสูงวัย
- P.9 สังคมคุณภาพและความมั่นคง

3. การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

- P.10 ยกระดับความสามารถการแข่งขันและวางรากฐานทางเศรษฐกิจ
- P.11 สร้างและยกระดับศักยภาพวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) พัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรม และพื้นที่เศรษฐกิจนวัตกรรม
- P.12 โครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพและบริการ

4. การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่และความเหลื่อมล้ำ

- P.13 นวัตกรรมสำหรับเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนนวัตกรรม
- P.14 จัดความยากจนแบบเบ็ดเสร็จและแม่นยำ
- P.15 เมืองน่าอยู่และการกระจายศูนย์กลางความเจริญ

1. นโยบายการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (Reinventing University)

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม(อว.) มีนโยบายในการพัฒนาประเทศตามเป้าหมายวิสัยทัศน์เชิงนโยบายของประเทศที่มุ่งเน้นเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจแบบเดิมไปสู่ระบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศได้มีโอกาสพัฒนาเป็นกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง ซึ่งโมเดลนี้จะสำเร็จได้ต้องใช้แนวทางสามพลัง โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน สถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน อุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนากำลังคนที่มีศักยภาพและความสามารถระดับสูงในสายวิชาการระดับมัธยมศึกษา (Brainpower) และวิชาชีพด้านต่าง ๆ (Manpower) ซึ่งในปัจจุบันพบว่า กำลังคนระดับสูงที่มีคุณสมบัติ ความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของประเทศ ยังมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะรองรับอุตสาหกรรมอนาคต รวมถึงความต้องการผลการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการผลิตไปจนถึงการสร้างนวัตกรรมสินค้าและบริการจำนวนมาก อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน จึงมีแนวคิดในการปฏิรูประบบอุดมศึกษาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใหม่ที่ต้องการจะเกี่ยวข้องใน 4 เรื่องหลักประกอบด้วย

1. Re-Orientation การกำหนดทิศทางของระบบอุดมศึกษาใหม่ ปรับทิศทาง บทบาท ความสำเร็จ ฐานะ กลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งความชอบธรรมในการดำรงอยู่ของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อรองรับบริบทของโลกและของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป

2. Re-Profiling

การปรับยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา การประเมินตนเอง กระบวนการพัฒนาตนเองตามยุทธศาสตร์เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำเอาจุดเด่นและศักยภาพความเข้มแข็งใน 4 พันธกิจหลักมาใช้ เพื่อตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ ทั้งในสถานการณ์ปัจจุบัน และอนาคตได้อย่างยั่งยืน

3. Re-Structure

การปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตกำลังคน การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม โครงสร้างบุคลากร และการบริหารงานบุคคล โครงสร้างต้นทุน รายได้ ค่าใช้จ่ายในระบบอุดมศึกษา โครงสร้างการทำงานร่วมกันของภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรม ภาคเอกชน กับสถาบันอุดมศึกษาในฐานะเป็น Service Provider ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ตอบสนองภาคผู้ผลิตในฐานะผู้ใช้ผลผลิตที่เกิดจากสถาบันอุดมศึกษา เพื่อบูรณาการให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานอย่างมีเอกภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งในเชิงนโยบายและคุณภาพอุดมศึกษา

4. Re-Organization

การจัดองค์กรเพื่อการบริหารระบบอุดมศึกษาใหม่ โดยเฉพาะองค์กรภาครัฐที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแล กำหนดนโยบาย มาตรฐาน การจัดสรรทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลอุดมศึกษา การสร้างความเป็นอิสระในการบริหารจัดการภายในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้การขับเคลื่อนศักยภาพอุดมศึกษาใหม่ เป็นกลไกส่วนหนึ่งของการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มขีดความสามารถและศักยภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

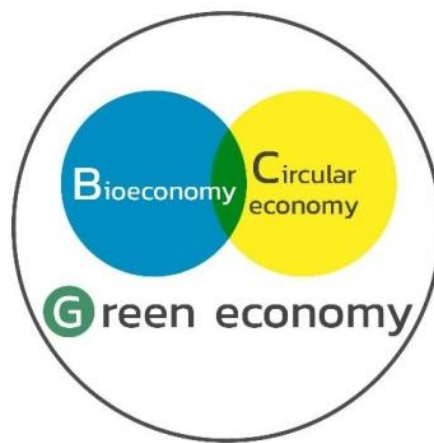
การนำแนวคิดการปฏิรูประบบอุดมศึกษาทั้ง 4 เรื่องสู่การปฏิบัติ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งได้ใช้ความสามารถและศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิรูป ระบบอุดมศึกษา จะใช้วิธีการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 4 กลุ่มเชิงยุทธศาสตร์ ได้แก่

- 1) การวิจัยระดับแนวหน้าของโลก (Global and Frontier Research)
- 2) การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology Development and Innovation)
- 3) การพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ (Area-Based and Community Engagement)
- 4) การผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพสาขาต่าง ๆ (Development of Professionals and Specialists)

เรียกว่า การกำหนดกลุ่มอุดมศึกษาเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Focus) ซึ่งเป็นเครื่องมือเชิงระบบของรัฐ ในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ที่ต้องอาศัยทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็น สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและทิศทางการพัฒนาอุดมศึกษาตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี ภายใต้อุดมการณ์และศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา ด้วยการสนับสนุนทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเชิงยุทธศาสตร์เป็นการขับเคลื่อนเชิงระบบ เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปสถาบันอุดมศึกษาให้ขับเคลื่อนไปสู่ทิศทางที่ต้องการ

4.3 โมเดลเศรษฐกิจใหม่ BCG

BCG Model เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม ที่จะพัฒนาเศรษฐกิจ 3 มิติไปพร้อมกัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio economy) ระบบเศรษฐกิจชีวภาพ มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และทั้ง 2 เศรษฐกิจนี้ อยู่ภายใต้เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน โดยเปลี่ยนข้อได้เปรียบที่ไทยมีจากความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม ให้เป็นความสามารถในการแข่งขันด้วยนวัตกรรม เพื่อให้เกิดเศรษฐกิจ BCG ที่เติบโต แข่งขันได้ในระดับโลก เกิดการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ ชุมชนเข้มแข็ง มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว

BCG Model จะเป็นกลไกที่มีศักยภาพสูงในการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในประเทศอย่างทั่วถึง สามารถกระจายโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันสามารถสร้างให้ประเทศไทยก้าวขึ้นเป็นผู้นำระดับโลกในบางสาขาที่ประเทศไทยมีศักยภาพ จึงได้กำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศเพื่อใช้ในการขับเคลื่อน BCG Model ดังนี้

- มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมเป้าหมาย BCG
- ลดความเหลื่อมล้ำด้วยการเพิ่มรายได้เกษตรกรและชุมชน
- ยกระดับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารของไทยขึ้นเป็นผู้ผลิตอาหารเพื่อสุขภาพและส่วนประกอบอาหารมูลค่าสูง Top 5 ของโลก
- อุตสาหกรรมชีวภาพ การผลิตยา เครื่องมือแพทย์ วัสดุชีวภาพ มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพส่งออก เป็นแหล่งจ้างงานทักษะสูงและรายได้สูง
- ระบบบริหารจัดการท่องเที่ยว นำไปสู่ Top 3 ของเอเชียแปซิฟิก (จัดโดย Travel & Tourism Competitiveness Index, World Economic Forum)
- ลดการใช้ทรัพยากรลงจากปัจจุบัน

หลักในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหลายภาคส่วนให้เป็นไปโดยมีเอกภาพและมีพลัง แต่ละภาคส่วนจะให้ความสำคัญกับทั้งการแข่งขันได้ในระดับโลกและการส่งต่อผลประโยชน์สู่ชุมชน และขับเคลื่อนโดยกลไกการทำงานแบบจตุภาคี (Quadruple Helix) ผ่านการผสมผสานพลังภาคเอกชน ภาครัฐ มหาวิทยาลัย และชุมชน รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากพันธมิตรความร่วมมือในระดับโลก โดย กระทรวง อว. จะขับเคลื่อนศักยภาพของ

หน่วยงานภายใต้กระทรวง ทั้งในมิติด้านวิจัย องค์ความรู้ และโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัย โครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพ (National Quality Infrastructure: NQI) และการส่งเสริมธุรกิจนวัตกรรม มาใช้เพื่อร่วมขับเคลื่อนการทำงานในรูปแบบจุดภาคีร่วมกับภาคเอกชน ภาครัฐ ภาคการศึกษา และชุมชน

BCG Model รวบรวมห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ของ 5 อุตสาหกรรม S-curves หลัก ได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ การแปรรูปอาหาร เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ การแพทย์ครบวงจร และการท่องเที่ยว บูรณาการเข้าด้วยกัน เป็นฐานการสร้างมูลค่าเพิ่มขนาดใหญ่ของประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีส่วนใน GDP ถึงร้อยละ 21 และเกี่ยวข้องกับอาชีพและการจ้างงานของคนในประเทศมากกว่า 16.5 ล้านคน หัวใจสำคัญของ BCG Model คือการพัฒนาแบบคู่ขนาน ทั้งในส่วนที่อาศัยความก้าวหน้าทางวิทยาการระดับสูงสำหรับผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง เช่น ส่วนประกอบอาหารสุขภาพ ชีววัตถุ สารออกฤทธิ์ทางการแพทย์ ฯลฯ และในส่วนฐานกว้างของปิรามิดที่เป็นการยกระดับเศรษฐกิจฐานราก เพื่อสร้างมูลค่าให้คนจำนวนมาก และการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการเสริมความเข้มแข็งของทุนทางสังคมทั้งทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่จะขยายผลไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (from SEP to SDG)

แนวคิดการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อน BCG Model

การเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญกับการกระจายโอกาส รายได้ และความเจริญ ไปสู่ประชาชนของประเทศอย่างทั่วถึง โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายใต้เงื่อนไขการดูแลทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง ซึ่งต้องอาศัยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) เข้าไปยกระดับผลิตภาพของผู้ผลิตส่วนใหญ่ที่อยู่ฐานของปิรามิด ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ไม่ซับซ้อนและนวัตกรรมการจัดการที่จะนำไปสู่การลดต้นทุนเพิ่มผลผลิต และสร้างความหลากหลายให้แก่ผลิตภัณฑ์ ในขณะเดียวกัน ก็ต้องส่งเสริมผู้ประกอบการนวัตกรรม (Innovation Driven Enterprise) ที่มีความพร้อมในส่วนยอดของปิรามิดให้ผลิตสินค้าที่มีมูลค่าสูงโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมุ่งไปสู่การเป็นประเทศที่เป็นผู้สร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรมในท้ายที่สุด ลดการพึ่งพิงเทคโนโลยีจากต่างประเทศ เพิ่มโอกาสในการเป็นผู้ส่งออกเทคโนโลยี

การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับการยกระดับเศรษฐกิจฐานราก

- การสนับสนุนให้เกษตรกรนำเทคโนโลยีสมาร์ตฟาร์มมาปรับใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิต ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนจากการลดการใช้ปุ๋ยและยาที่เป็นต้นทุนหลักของเกษตรกรไทย และยังได้ผลผลิตที่ปลอดภัย ได้คุณภาพและปริมาณคงที่ตรงตามความต้องการของตลาด อีกทั้งยังสามารถนำผลผลิตที่ปลอดภัยและมีคุณภาพคงที่มาแปรรูปให้มีมูลค่าที่สูงขึ้นได้อีกด้วย
- การสนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เช่น สารให้ความหวาน สารแต่งกลิ่นรส สารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ แอลกอฮอล์บริสุทธิ์ พลาสติกชีวภาพ อาหารเสริมสุขภาพ ซึ่งจะช่วยดูดซับผลผลิตทางการเกษตรส่วนเกินในตลาด บรรเทาปัญหาาราคาตกต่ำในพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย เช่น อ้อย มันสำปะหลัง ยาง และปาล์ม
- การผลิตยาชีววัตถุ วัคซีน และชุดตรวจวินิจฉัยที่จำเป็นได้เองภายในประเทศ ทำให้ผู้ป่วยเข้าถึงยาและเวชภัณฑ์ที่มีราคาแพงได้เพิ่มขึ้น และลดการนำเข้ายาและเวชภัณฑ์
- การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่จากความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม และระบบบริหารสถานที่ท่องเที่ยว โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยท้องถิ่นสร้างเนื้อหาการท่องเที่ยว ตลอดจนบริหารจัดการเส้นทาง และจำนวนนักท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพแหล่งใหม่ ที่กระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองรองหรือชุมชนท้องถิ่น ทำให้เกิดเมืองน่าอยู่และน่าเที่ยวไปพร้อมกัน
- การสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนที่เน้นการแปลงของเสียให้เป็นแหล่งรายได้ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ประกอบการเดิมในระบบ รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจแก่ผู้ประกอบการรายใหม่ เข้ามาปิดช่องว่างให้การใช้ทรัพยากรของประเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น และยังเป็นการแก้ปัญหาขยะที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้อีกทางหนึ่งด้วย

4.4 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 2016-2030 (Sustainable Development Goals : SDGs)⁵

SDGs คือ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) ซึ่งเป็นกรอบทิศทาง การพัฒนาของโลกภายหลังปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. ๒๕๕๘) ที่องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) กำหนดต่อเนื่องจาก MDGs หรือเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals) ที่สิ้นสุดลงเมื่อเดือนสิงหาคม 2558 ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ 70 (The 70th session of the United Nations General Assembly) เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 (The 2030 Agenda for Sustainable Development) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เพื่อให้ประเทศต่างๆ นำไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในช่วงระยะเวลา 15 ปี (เดือนกันยายน 2558 - สิงหาคม 2573) มี 17 เป้าหมายได้แก่

⁵ มูลนิธิมั่นพัฒนา <http://www.tsdf.or.th/seminar-event/๑๐๒๖๘/sustainable-development-goals-sdgs>

- ๑) ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่
- ๒) ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน
- ๓) สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย
- ๔) สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ๕) บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศและให้อำนาจของผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน
- ๖) สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคน และมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน
- ๗) สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่ซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน
- ๘) ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่สมควรสำหรับทุกคน
- ๙) สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่ทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม
- ๑๐) ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ
- ๑๑) ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิคุ้มกัน และยั่งยืน
- ๑๒) สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน

- ๑๓) ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น
- ๑๔) อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๑๕) ปกป้อง ปันปัน และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๑๖) ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบัน ที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุม ในทุกระดับ
- ๑๗) เสริมความเข้มแข็งให้แก่งlobal governance และฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก สำหรับการการพัฒนาที่ยั่งยืน

4.5 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง^๖

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติแก่ประชาชน โดยยึดหลัก “ทางสายกลาง” ท่ามกลางมรสุมเศรษฐกิจที่ต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบัน สรุป ความหมายเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

- 1) ความมีเหตุผล คือ ตัดสินใจกระทำการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความพอเพียงต้องใช้เหตุผล และพิจารณาด้วยความรอบคอบ
- 2) ความพอเพียง คือ รู้จักพอประมาณ พออยู่ พอมี พอกิน พอใช้ ประหยัด และไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น
- 3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดี คือ เตรียมใจให้พร้อมรับผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- 4) การมีความรู้ คือ นำความรู้มาใช้ในการวางแผนและดำเนินชีวิต
- 5) การมีคุณธรรม คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต สามัคคี และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

3 ห่วง 2 เงื่อนไข หมายถึง 3 ห่วง คือทางสายกลาง ประกอบไปด้วย ดังนี้

ห่วงที่ 1 คือ **พอประมาณ** หมายถึง พอประมาณในทุกอย่าง ความพอดีไม่มากหรือน้อยจนเกินไปโดยต้องไม่เบียดเบียนตนเอง หรือผู้อื่นให้เดือดร้อน

ห่วงที่ 2 คือ **มีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

^๖ เศรษฐกิจพอเพียง, <http://yuyuptlover.blogspot.com/2012/12/blog-post.html>

ห่วงที่ 3 คือ **มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

2 เงื่อนไข ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่

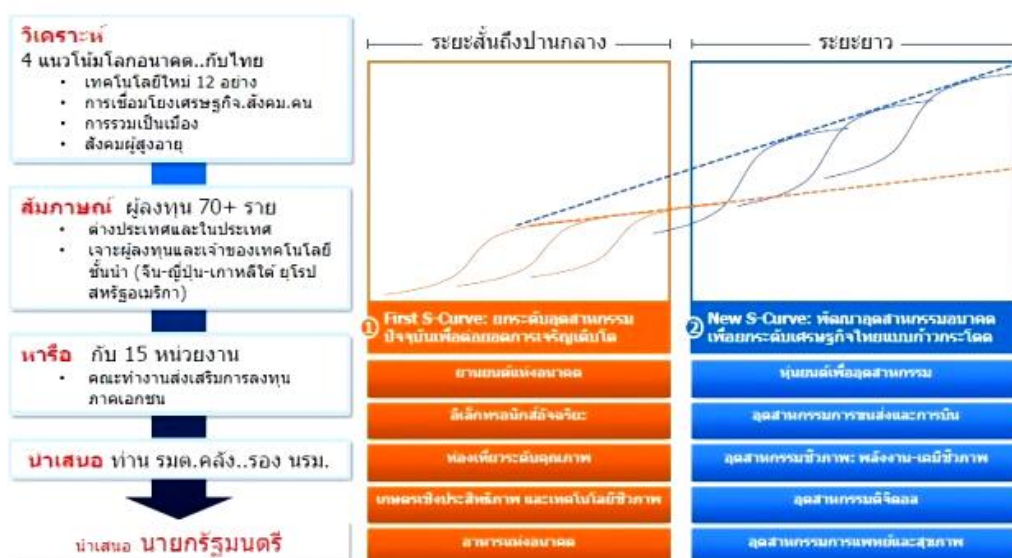
เงื่อนไขที่ 1 **เงื่อนไขความรู้** คือ มีความรอบรู้เกี่ยวกับ วิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นตอนปฏิบัติ คุณธรรมประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

เงื่อนไขที่ 2 **เงื่อนไขคุณธรรม** คือ มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

4.6 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย: กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต⁷

คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบในหลักการสำหรับข้อเสนอของกระทรวงอุตสาหกรรมในเรื่อง “10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย: กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต” เพื่อเป็นมาตรการระยะยาวที่จะกำหนดทิศทาง “การปรับโครงสร้างด้านการผลิต ทั้งเกษตร-อุตสาหกรรม-บริการ” ของประเทศให้มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการแข่งขัน มีการสร้างงานคุณภาพ และมีการสนับสนุนเศรษฐกิจภูมิภาคอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และยั่งยืน

5+5 อุตสาหกรรมเป้าหมาย.. ด้อยอด 5 อุตสาหกรรมเดิม + เดิม 5 อุตสาหกรรมใหม่

^๗ สำนักข่าวออนไลน์ไทยพับลิก้า <http://thaipublica.org/2015/11/kanis-boi/>

อุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพที่จะเป็นปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (New Growth Engine) ของประเทศ เสนอต่อกระทรวงอุตสาหกรรม และสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจากที่เป็นอยู่ให้สูงขึ้น รวมทั้งมั่นใจว่า 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายเหล่านี้เป็นที่สนใจของนักลงทุนทั่วโลก ทั้งนี้ 10 อุตสาหกรรม สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. การต่อยอด 5 อุตสาหกรรมเดิม ประกอบด้วย

- 1) อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ (Next-generation Automotive)
- 2) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (Smart Electronics)
- 3) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Affluent, Medical and Wellness Tourism)
- 4) การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (Agriculture and Biotechnology)
- 5) อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร (Food for the Future)

กลุ่มนี้ มีฐานที่แข็งแกร่ง แต่ต้องต่อยอดการลงทุนในผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ให้มีการวิจัยและพัฒนา เพื่อยกอุตสาหกรรมสู่ระดับนานาชาติ

2. การเพิ่มเติม 5 อุตสาหกรรมอนาคต ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมใหม่ที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขัน และมีผู้สนใจลงทุน ประกอบด้วย

- 1) อุตสาหกรรมหุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม (Robotics)
- 2) อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ (Aviation and Logistics)
- 3) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ (Biofuels and Biochemicals)
- 4) อุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital)
- 5) อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub)

4.7 นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจในรูปแบบคลัสเตอร์ (Super Cluster) ^๘

ตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ คือ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศซึ่งถือเป็นวาระแห่งชาติและเป็นยุทธศาสตร์หลักที่สำคัญ ในการสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน นโยบายคลัสเตอร์ (Cluster) จึงได้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือ สำคัญ ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเศรษฐกิจไทยในปัจจุบันนับว่า ยังชะลอตัว บวกกับความสามารถในการแข่งขันของประเทศยังคงอยู่ในภาวะถดถอยลง ดังนั้น การจะก้าวไปสู่ การแข่งขันระดับสากลโดยเฉพาะในยุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการรวมตัวกันเป็นคลัส

^๘ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เตอร์เพื่อรองรับทั้งการส่งออกที่จำเป็นต้องเพิ่มมูลค่าสินค้า รวมถึงต้องมีการสร้างแบรนด์ โดยคลัสเตอร์นั้นจะก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติโดยเฉพาะบริษัทใหญ่ ให้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจประเทศ

การพัฒนาคลัสเตอร์ที่มีศักยภาพในระยะแรก ประกอบด้วย คลัสเตอร์สิ่งทอคลัสเตอร์ไอที คลัสเตอร์ยานยนต์และชิ้นส่วน คลัสเตอร์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ คลัสเตอร์ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ คลัสเตอร์แปรรูปอาหาร และคลัสเตอร์แปรรูปยางพารา

Super Cluster เป็นคลัสเตอร์สำหรับกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เช่น คลัสเตอร์ยานยนต์และชิ้นส่วน คลัสเตอร์เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์โทรคมนาคม คลัสเตอร์ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม Food Innopolis และคลัสเตอร์ดิจิทัล

คลัสเตอร์เป้าหมายอื่น ๆ ได้แก่ คลัสเตอร์เกษตรแปรรูปและคลัสเตอร์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

กิจการเป้าหมายที่จะส่งเสริมเป็นพิเศษ ในแต่ละคลัสเตอร์ ประกอบด้วย 2 กลุ่มที่สำคัญ ดังนี้

- โครงสร้างพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคลัสเตอร์ ได้แก่ กิจกรรมฐานความรู้ และกิจกรรมโลจิสติกส์
- กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตที่มีความสำคัญสูง ได้แก่ กิจกรรมต้นน้ำที่สำคัญของแต่ละคลัสเตอร์ อุตสาหกรรมสนับสนุนที่จะส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมหลักต่าง ๆ และผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

สิทธิประโยชน์สำหรับ Super Cluster และอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ได้แก่

- ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 8 ปี และลดหย่อนร้อยละ 50 เพิ่มเติมอีก 5 ปี
- สำหรับกิจการเพื่ออนาคตที่มีความสำคัญสูง กระทรวงการคลังจะพิจารณา ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุด 10 – 15 ปี
- ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร
- ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับผู้เชี่ยวชาญชั้นนำระดับนานาชาติ ที่ทำงานในพื้นที่ ที่กำหนด ทั้งคนไทยและต่างชาติ
- จะพิจารณาให้ถิ่นที่อยู่ถาวร (Permanent Residence) สำหรับผู้เชี่ยวชาญชั้นนำระดับนานาชาติ
- อนุญาตให้ต่างชาติถือกรรมสิทธิ์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมได้

สิทธิประโยชน์สำหรับคลัสเตอร์อื่น ๆ ได้แก่

- ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 3 – 8 ปี และลดหย่อนร้อยละ 50 เพิ่มเติมอีก 5 ปี
- ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร
- จะพิจารณาให้ถิ่นที่อยู่ถาวร(Permanent Residence) สำหรับผู้เชี่ยวชาญชั้นนำระดับนานาชาติ
- อนุญาตให้ต่างชาติถือกรรมสิทธิ์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมได้

ส่วนที่ 3

แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ระยะที่ 13

(พ.ศ.2566-2570)

1. ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมหลัก อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีรากฐานการพัฒนามาจากการเกษตร โดยถือกำเนิดมาจากโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมภาคเหนือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2477 จนกระทั่งพัฒนามาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในปัจจุบันเป็นเวลากว่า 90 ปีแล้ว

ตลอดเส้นทางของการพัฒนา มหาวิทยาลัยได้สั่งสมประสบการณ์ องค์ความรู้ และสร้างบุคลากรออกไปรับใช้ประเทศชาติเป็นจำนวนมาก โดยในแผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 13 มหาวิทยาลัยยังคงยึดถือปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมหลักในการพัฒนาดังต่อไปนี้

(1) ปรัชญามหาวิทยาลัย

“มุ่งมั่นพัฒนาบัณฑิตสู่ความเป็นผู้ดีด้วยปัญญา อดทน สู้งาน เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อความเจริญรุ่งเรืองวัฒนาของสังคมไทยที่มีการเกษตรเป็นฐานราก”

ปรัชญาการศึกษามหาวิทยาลัย

“จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างปัญญาในรูปแบบการเรียนรู้จากการปฏิบัติที่บูรณาการกับการทำงานตามอมตะโอวาท งานหนักไม่เคยฆ่าคน มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถพัฒนาทักษะเดิม สร้างเสริมทักษะใหม่ มีวิถีคิดของการเป็นผู้ประกอบการ มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสาร มีความตระหนักต่อสังคมวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ยึดมั่นในความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน ตามจุดยืนของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่ว่า มหาวิทยาลัยแห่งชีวิต”

(2) วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย(ทบพวใหม่)

“เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีความเป็นเลิศทางการเกษตรสุขภาวะในระดับนานาชาติ”

คำอธิบายวิสัยทัศน์ (Vision Statement)

เป็นมหาวิทยาลัยที่มีเครือข่ายความร่วมมือเชิงวิชาการ สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางการเกษตรที่คำนึงถึงความสมดุลของระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมสุขภาวะของสังคมโดยรวม รวมถึงการดูแลสุขภาพกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเกษตรกรและประชาชนในชุมชน มีความโดดเด่นในด้านการเกษตรอัจฉริยะเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี (Intelligent Well-being Agriculture: IWA) ด้วยบุคลากรที่มีทักษะระดับมืออาชีพ และการบริหารจัดการที่มีการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศในระดับสากลบนตัวตนของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

เป้าหมายของวิสัยทัศน์และการวัดความสำเร็จ

เป้าหมายของทิศทางการกิจพื้นฐาน	เป้าหมายของทิศทางการกิจเชิงยุทธศาสตร์
<u>เป้าหมายหลัก:</u> ให้ติดอันดับโลกของ World University Ranking (Times Higher Education) ภายในระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ.2570) <u>เป้าหมายรอง 1:</u> ให้ติดอันดับ SCIMAGO Ranking ซึ่งเน้นด้านการวิจัย (Research) นวัตกรรม (Innovation) และสังคม (Societal) ไม่เกินอันดับ 10 ของประเทศ อย่างน้อย 3 ปี (พ.ศ.2568-2570) <u>เป้าหมายรอง 2:</u> ให้ติดอันดับโลกของ QS World University Ranking ในหมวด Agriculture and Forestry ภายในระยะเวลา 3 ปี (ปี พ.ศ.2570)	<u>เป้าหมายหลัก:</u> ให้ได้คะแนนการประเมิน SDG Impact Ranking (Times Higher Education) ไม่น้อยกว่า 80 คะแนนภายในระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ.2570) โดยเน้น 7 SDGs ดังนี้ ■ SDG 3 Good Health and Well-Being (สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี) ■ SDG 4 Quality Education (การศึกษาที่เท่าเทียม) ■ SDG 6 Clean Water and Sanitation (การจัดการน้ำและสุขาภิบาล) ■ SDG 7 Affordable and Clean Energy (พลังงานสะอาดที่ทุกคนเข้าถึงได้) ■ SDG 12 Responsible consumption and Production (แผนการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน) ■ SDG 14 Life Below Water (การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล) ■ SDG 17 Partnerships for the goals (หุ้นส่วนความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน)

(3) พันธกิจของมหาวิทยาลัย

1. ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถในวิชาการและวิชาชีพ โดยเฉพาะการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurs) ที่ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคมของประเทศ และชุมชนท้องถิ่น
2. สร้างและพัฒนาผลงานวิจัย นวัตกรรม และองค์ความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเทคโนโลยี สมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
3. การบริการวิชาการ วิชาชีพ และถ่ายทอดเทคโนโลยี แก่สังคมชุมชน และความร่วมมือในระดับชาติและนานาชาติ
4. การทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเกษตรและสิ่งแวดล้อม และสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านทุนทาง วัฒนธรรม
5. สร้างและพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีความโปร่งใสในการ บริหารงานประเด็นยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่โจ้

(4) ค่านิยมหลักของมหาวิทยาลัย (Core Values)

M (Mindfulness)	ทำด้วยจิต
A (Aspiration)	คิดมุ่งมั่น
E (Excellence)	ผ่านเป็นเลิศ
J (Justice)	เทิดยุดิธรรม
O (Origin)	นำเกียรติภูมิ

(5) วัฒนธรรมหลัก (CULTURE)

“แม่โจ้หนึ่งเดียวกัน MJU as One”

(6) สมรรถนะหลัก (Core Competencies)

“เกษตรอัจฉริยะเพื่อสุขภาวะที่ดี (Intelligent Wellbeing Agriculture : IWA)”

(7) เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

“เป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทางที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และพัฒนาด้านการเกษตร”

(8) อัตลักษณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้

“นักปฏิบัติที่เชี่ยวชาญในสาขาวิชาและทันต่อการเปลี่ยนแปลง”

2. ทิศทาง เป้าหมาย และนโยบายสภามหาวิทยาลัยแม่โจ้

2.1 ทิศทางและเป้าหมายของสภามหาวิทยาลัย

1. ทิศทางด้านการกิจพื้นฐานตามอำนาจและหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การเรียนการสอน วิจัย บริการวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (กำหนดให้น้ำหนักร้อยละ 70) มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1.1 มีหลักสูตรทันสมัย หลากหลายสาขาวิชาและมีศาสตร์เกษตรเป็นรากฐาน เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และทักษะการทำงานตามช่วงวัย

1.2 การพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและความเปลี่ยนแปลงของโลก เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) การเกิดภาวะโลกร้อน (Global Warming) และการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตทางการเกษตรอย่างยั่งยืนเพื่อสุขภาวะและสุขภาพชีวิตที่ดี (Intelligence Well-being Agriculture: IWA) รวมทั้งการแก้ปัญหาและขยายงานวิจัยอื่นสู่นวัตกรรม เพื่อสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ และใช้ในเชิงพาณิชย์

1.3 บริการวิชาการที่ตอบสนองความต้องการและแก้ปัญหาของสังคมและชุมชน และประเทศชาติหารายได้จากการร่วมลงทุนในทรัพย์สินทางปัญญา

1.4 รักษาอัตลักษณ์แม่โจ้และวัฒนธรรมวิถีเกษตรท้องถิ่นและประเทศชาติ

1.5 นักศึกษาเป็นนักปฏิบัติที่เชี่ยวชาญในสายวิชาชีพ ตรงตามตลาดแรงงาน และเป็นผู้ประกอบการที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

1.6 อาจารย์และบุคลากร มีความรู้เท่าทันความก้าวหน้าทางวิชาการของโลก มีสมรรถนะสูง (Competency) และทักษะที่ทันต่อสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต และส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติ

โดยกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาตามทิศทางด้านการกิจพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

เป้าหมายหลัก คือให้มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับโลกของ World University Ranking หรือ WUR ที่ดำเนินการจัดอันดับโดย Times Higher Education ภายในปี พ.ศ.2570 ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในการเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในระดับนานาชาติ

เป้าหมายรองอันดับที่ 1 คือให้มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับโลกของ SCIMAGO Ranking ซึ่งมุ่งเน้นด้านการวิจัย นวัตกรรม และการให้บริการสังคม ไม่เกินกว่าอันดับที่ 10 ของประเทศไทยภายในปี พ.ศ.2570 ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของมหาวิทยาลัยกลุ่มที่ 2 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเทคโนโลยี และส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม

เป้าหมายรองอันดับที่ 2 คือให้มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับ QS World University Ranking ในกลุ่มสาขาวิชาด้านการเกษตรและป่าไม้ (Agriculture and Forestry) ภายในปี พ.ศ.2570 ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในการเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเป็นเลิศทางการเกษตร

2. ทิศทางการภารกิจเชิงยุทธศาสตร์ ได้แก่ การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ พึ่งพาตนเอง เต็มที่ ยั่งยืน ทำประโยชน์ให้สังคมและชุมชน และประเทศชาติโดยรวม (กำหนดให้น้ำหนักร้อยละ 30) มีวัตถุประสงค์เพื่อ

2.1 นำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่สังคม ชุมชน และประเทศชาติ

2.2 แก้ปัญหาและสร้างโอกาสการพัฒนาให้กับสังคมและชุมชน และประเทศชาติ

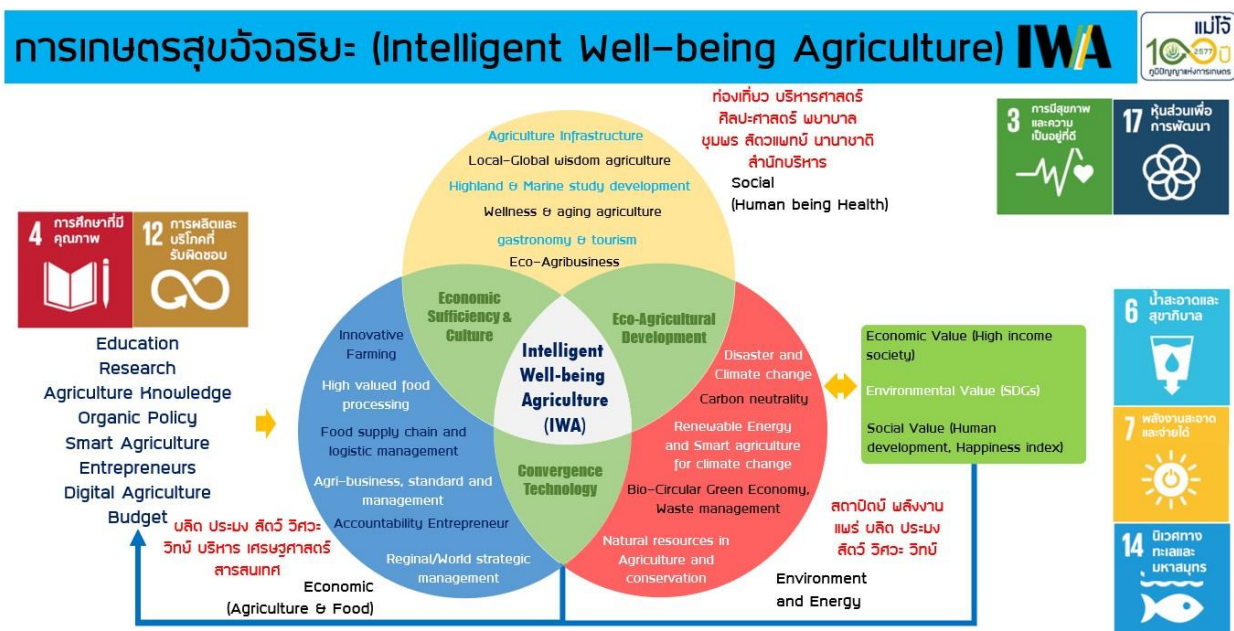
2.3 นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ และใช้ประโยชน์อย่าง กว้างขวางและในเชิงพาณิชย์

2.4 ทหารายได้จากการร่วมลงทุนในทรัพย์สินทางปัญญา

โดยกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาตามทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ คือให้มหาวิทยาลัยได้รับผล ประเมินการจัดอันดับ SDGs Impact Ranking ที่ดำเนินการจัดอันดับโดย Times Higher Education ไม่น้อย กว่า 80 คะแนน ภายในปี พ.ศ. 2570 ทั้งนี้เพื่อแสดงให้เห็นถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยในการเป็นผู้นำการพัฒนา ที่ยั่งยืนของชุมชน สังคม ประเทศ และนานาชาติ

กำหนดให้มีเรื่องหรือศาสตร์ด้านการเกษตรหลักที่เป็นจุดเน้นในการพัฒนาของมหาวิทยาลัย ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตทางการเกษตรอย่างยั่งยืนเพื่อสุขภาวะและคุณภาพชีวิตที่ดี (Intelligence Well-being Agriculture หรือ IWA)

4.1.1.3 ส่งเสริมบทบาทความร่วมมือกับภาคเอกชนและอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุน และพัฒนาเทคโนโลยีและ นวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และอุตสาหกรรมของประเทศ

2.2 การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายสภามหาวิทยาลัย 9 ด้าน

1. นโยบายด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ

มหาวิทยาลัยต้องมีการออกและการแก้ไขกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ จะต้องเอื้อต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ.2560 จะต้องสอดคล้องกับแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาและแนวปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพทางวิชาการ หลักความอิสระ และหลักความเสมอภาค

2. นโยบายด้านทรัพย์สิน การเงิน และการลงทุน

มหาวิทยาลัยต้องมีการจัดทำแผนธุรกิจ (Business Plan) และการวางแผนการดำเนินงาน การหารายได้ รายจ่าย 5 ปี ล่วงหน้า เพื่อให้สามารถรู้จุดคุ้มทุน การทำกำไร แผนการลงทุน การใช้ทรัพย์สินอย่างคุ้มค่า และแผนการจัดหาแหล่งเงินทุน เพื่อให้มหาวิทยาลัย ดำเนินงานอยู่รอด มีกำไร เติบโตและมีความยั่งยืน การจำแนกทรัพย์สินออกเป็นทรัพย์สินเพื่อสร้างรายได้ ทรัพย์สิน เพื่อการพัฒนาที่ไม่หวังกำไร (ภารกิจการเรียน การสอน วิจัย บริการ ทำนุบำรุง ทรัพย์สินเพื่อสาธารณะและบริการพื้นฐาน) โดยจัดทำงบการเงินของมหาวิทยาลัยให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและรายงานต่อสภามหาวิทยาลัย

3. นโยบายด้านการพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และองค์ความรู้

มหาวิทยาลัยต้องมีการพัฒนาเทคโนโลยี และองค์ความรู้ทางวิชาการที่ทันสมัยตลอดเวลา ให้ศูนย์ความเป็นเลิศ อุทยานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเกษตรและอาหาร และฐานเรียนรู้ด้านเกษตร ร่วมสร้างองค์ความรู้ ในวิทยาการหลากหลายสาขามาสผสมผสานเป็น Cross Disciplinary Collaboration โดยมีเกษตรเป็นรากฐาน เพื่อนำความรู้สู่สังคมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4. นโยบายด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

มหาวิทยาลัยต้องมีการพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย งานบริการวิชาการใหม่ๆ ที่ตรงความต้องการของการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน การประกันคุณภาพระดับสากลของบัณฑิตที่เป็นนักปฏิบัติที่มีความเชี่ยวชาญ (Hands-on Professional) อดทนสูง และมีความคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพ ตามปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

5. นโยบายบุคลากร

มหาวิทยาลัยต้องมีการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้ทำงานอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ มีการลงทุนและสร้างทุนมนุษย์ โดยดึงศักยภาพของบุคลากรที่มีศักยภาพสูงออกมาสร้างคุณค่าในอนาคตให้กับมหาวิทยาลัย ให้มีแผนสร้างผู้นำ มหาวิทยาลัยควรมีการพัฒนาคนเพื่อการพัฒนาทักษะ (Re-Skill/Up-Skill) ที่สอดคล้องและทันกับโลกการเปลี่ยนแปลง และควรมีแผนความก้าวหน้าในอาชีพ ภาระงานแรงจูงใจ ค่าตอบแทน สวัสดิการ การประเมินและการวัดผล

6. นโยบายการสื่อสารองค์กร

มหาวิทยาลัยต้องมีการจัดทำแผนการสื่อสารทิศทาง เป้าหมาย นโยบาย และแผนพัฒนา ค่านิยมและวัฒนธรรมการทำงานสู่ทุกระดับชั้นของมหาวิทยาลัยและสู่ภายนอก ทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ (เครือข่าย สังคม ชุมชน ศิษย์เก่า เกษตรกร) สื่อสาร อัตลักษณ์ สร้างภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยและผลงานให้สังคมรับรู้ ผลิตสื่อที่ทันสมัยทั้งในบริบท เนื้อหา และช่องทางการสื่อสารให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย สร้างและปลูกฝัง วัฒนธรรมการทำงานที่ดีแก่บุคลากรตามวิถีแม่โจ้

7. นโยบายด้านโครงสร้าง

มหาวิทยาลัยต้องมีการทบทวนและปรับภารกิจ และโครงสร้างให้กระชับ มีความคล่องตัว ยืดหยุ่น และใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดกลุ่มคลัสเตอร์ของงาน สายบังคับบัญชาชัดเจน ระบบการสื่อสาร การรายงาน การประสานงาน และให้มีความร่วมมือที่ดี โดยนำเอาดิจิทัลเทคโนโลยีมาช่วย

8. นโยบายด้านดิจิทัล

มหาวิทยาลัยต้องมีการพัฒนาสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University) โดยนำดิจิทัลเทคโนโลยีมาเปลี่ยนแผนธุรกิจ (Business Plan) ในภารกิจการศึกษาแบบไร้ห้องเรียน นำแผนดิจิทัลเทคโนโลยีมาแปลงแผนพัฒนาระดับยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานโดยต้องมีโครงสร้างของงานดิจิทัล ระดับมหาวิทยาลัย และมีการพัฒนา Dashboard ในระดับสภามหาวิทยาลัย ระดับคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย และระดับส่วนงาน ผ่านระบบการรวมศูนย์ข้อมูลเป็นหนึ่งเดียว (Single Data)

9. นโยบายการกำกับติดตามแบบบูรณาการ

มหาวิทยาลัยต้องมีการให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย บริหารจัดการในลักษณะองค์รวม (Management Cockpit) และบูรณาการภารกิจการศึกษากับภารกิจเชิงยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องและเอื้อต่อกัน เพื่อให้มีนโยบายการกำกับติดตามอย่างมีส่วนร่วม

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยแม่โจ้ (SWOT Analysis)

8. SWOT Analysis มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (2025)

S

Strengths

- เชี่ยวชาญด้านการเกษตรครบวงจร ทั้งด้านวิชาการ งานวิจัย และบริการวิชาการที่ตอบโจทย์ระดับชาติและโลก
- ผลลัพธ์ที่ส่งมอบสู่สังคมมีคุณภาพ อดทน สู้งาน ตอบโจทย์ความต้องการของภาคเกษตรและอุตสาหกรรม
- มีองค์ความรู้เฉพาะทาง และมีผลงานวิจัยด้านเกษตรที่ได้รับการยอมรับทั้งในและต่างประเทศ
- เข้าถึงชุมชนและเกษตรกรได้อย่างใกล้ชิด พร้อมเป็นพี่เลี้ยงด้านวิชาการแก่สังคม
- มีอัตลักษณ์ด้านเกษตร ที่เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง
- มีเครือข่ายศิษย์เก่าเข้มแข็ง มีบทบาทสำคัญทั้งในภาครัฐ เอกชน และชุมชน
- มีหลักสูตรที่ตอบสนองต่อตลาดแรงงานและความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่
- คณะอาจารย์มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางสูง และกระตือรือร้นพัฒนานวัตกรรม
- อยู่ในพื้นที่เกษตรกรรมจริง ทำให้มีพื้นที่วิจัย ทดลอง และบริการวิชาการอย่างต่อเนื่อง
- ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการยกระดับสู่ความเป็นสากล
- บุคลากรมีศักยภาพในการบริการวิชาการ และวิจัยหลากหลายมิติ
- มีผลงานสร้างสรรค์ต่อเนื่อง แต่ยังคงขาดการประชาสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมาย

W

Weaknesses

- โครงสร้างหน่วยงานซับซ้อนและไม่เชื่อมโยงกัน ทำให้การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพ
- สิ่งสนับสนุนด้านการเรียนรู้ยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะภาคปฏิบัติ เช่น ฟาร์มทดลอง ห้องปฏิบัติการ
- ขาดแผนยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ชัดเจน
- รับนักศึกษาจำนวนมากโดยไม่คำนึงถึงศักยภาพรองรับของระบบสาธารณูปโภค
- งานประสานสนับสนุนด้านการเรียนการสอนมีจำกัด โดยเฉพาะคณะเล็ก
- บุคลากรบางส่วนขาดแรงจูงใจและการติดตามประเมินผลที่เป็นระบบ
- หลักสูตรยังปรับตัวช้า ไม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกและตลาดแรงงาน
- นโยบายส่วนกลางกับหน่วยงานภายในยังไม่สอดคล้องกัน
- การให้บริการวิชาการยังไม่เน้นการสร้างรายได้และยังคงรูปแบบให้เปล่า
- ระบบบริหารจัดการทรัพย์สินล้าสมัย ขาดนวัตกรรมในการสร้างรายได้
- การกำหนดภาระงานของบุคลากรยังไม่สมดุลระหว่างสอน วิจัย และบริการวิชาการ
- ยังไม่มีการเผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ยอมรับในวงกว้างอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ
- ขาดศักยภาพร่วมในการพัฒนา ทำให้เกิดการดำเนินงานซ้ำซ้อนไม่เกิดผลลัพธ์ชัดเจน
- ขังขาดความร่วมมือใหม่ๆ ระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง

O

Opportunities

- ภาครัฐสนับสนุนการพัฒนาเกษตรอัจฉริยะและเทคโนโลยีชีวภาพ
- โอกาสขยายความร่วมมือระดับนานาชาติ โดยเฉพาะ จีน ใต้หวัน ลาว
- การเกษตรยังมีความสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางอาหารของโลก
- แนวโน้มอาชีพด้านเกษตร เทคโนโลยี และท่องเที่ยวเติบโตต่อเนื่อง
- สามารถพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นตอบสนองอาชีพใหม่ในยุคดิจิทัล
- เครือข่ายศิษย์เก่าและพันธมิตรในภาคธุรกิจ ยังมีความสัมพันธ์สนับสนุน งานพัฒนา
- เทคโนโลยีสมัยใหม่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ความต้องการแรงงานเกษตรที่มีทักษะจริงยังคงสูง
- พื้นที่ตั้งใกล้ชุมชนเกษตรและแหล่งท่องเที่ยว เป็นโอกาสวิจัยและบริการวิชาการ
- ข้อเสนอแนะความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของมหาวิทยาลัยยังมีมูลค่าทางสังคมสูง

T

Threats

- จำนวนประชากรวัยเรียนลดลงต่อเนื่อง ทำให้แข่งขันดึงดูดนักศึกษาเข้าศึกษาสูงขึ้น
- มหาวิทยาลัยคู่แข่งเพิ่มจำนวนรับนักศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยเอกชน
- การศึกษาออนไลน์ทำให้ผู้เรียนมีทางเลือกมากขึ้น ไม่จำกัดแค่ในระบบมหาวิทยาลัย
- งบประมาณภาครัฐลดลงและมีข้อจำกัดมากขึ้น ต้องพึ่งพารายได้ตนเองมากขึ้น
- เศรษฐกิจถดถอย กระทบต่อการใช้จ่ายและการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
- การแข่งขันด้านหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเพิ่มสูง เอกชนสามารถปรับตัวได้เร็วกว่า
- ความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทำให้ต้องปรับหลักสูตรและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
- ความสนใจเรียนในระบบมหาวิทยาลัยลดลง คนหาความรู้จากแหล่งทางเลือกอื่นมากขึ้น
- แหล่งทุนวิจัยมีข้อจำกัดมากขึ้นและมีการแข่งขันสูง
- ต้องเผชิญกับความท้าทายด้านการประชาสัมพันธ์แบรนด์ในยุคโซเชียลมีเดีย

Strategic Foresight: SF (การมองการณ์ไกลทางยุทธศาสตร์):

การกำหนดแนวโน้มในอนาคตและเตรียมการเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น

SF1: แนวโน้มอนาคต (Future Trends)

- ความต้องการอาหารปลอดภัย/สุขภาพจะเพิ่มขึ้นทั่วโลก (BCG, ESG)
- การเปลี่ยนผ่านสู่ **Smart Farming** ด้วย AI, IoT, Big Data
- ความท้าทายด้าน **Climate Change** และความมั่นคงอาหาร
- **โลกไร้พรมแดน** การศึกษาไร้พรมแดน
- **โอกาส**ของการศึกษาเกษตรข้ามพรมแดนและระบบออนไลน์

SF2: ความสามารถหลัก (Core Capabilities)

- ความเชี่ยวชาญในเกษตรครบวงจรทั้งปลูก ผลิต แปรรูป วิจัย
- มีฟาร์มทดลอง แปลงเรียนรู้ บริการวิชาการเชิงพื้นที่
- เครือข่ายศิษย์เก่าที่มีอิทธิพลในภาครัฐ-เอกชน
- คณะจารย์และบุคลากรมีประสบการณ์จริงในพื้นที่
- เครือข่ายมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- การยอมรับในระดับนานาชาติ

SF3: อนาคตที่คาดหวัง (Preferred Future)

- เป็นศูนย์กลาง **AgriTech & Agri-Wellbeing** ของอาเซียน
- หลักสูตรนานาชาติ รองรับนักศึกษาต่างชาติ
- สร้าง **Green & Smart Campus** ที่ยั่งยืน
- มีอัตลักษณ์เฉพาะที่แตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่น

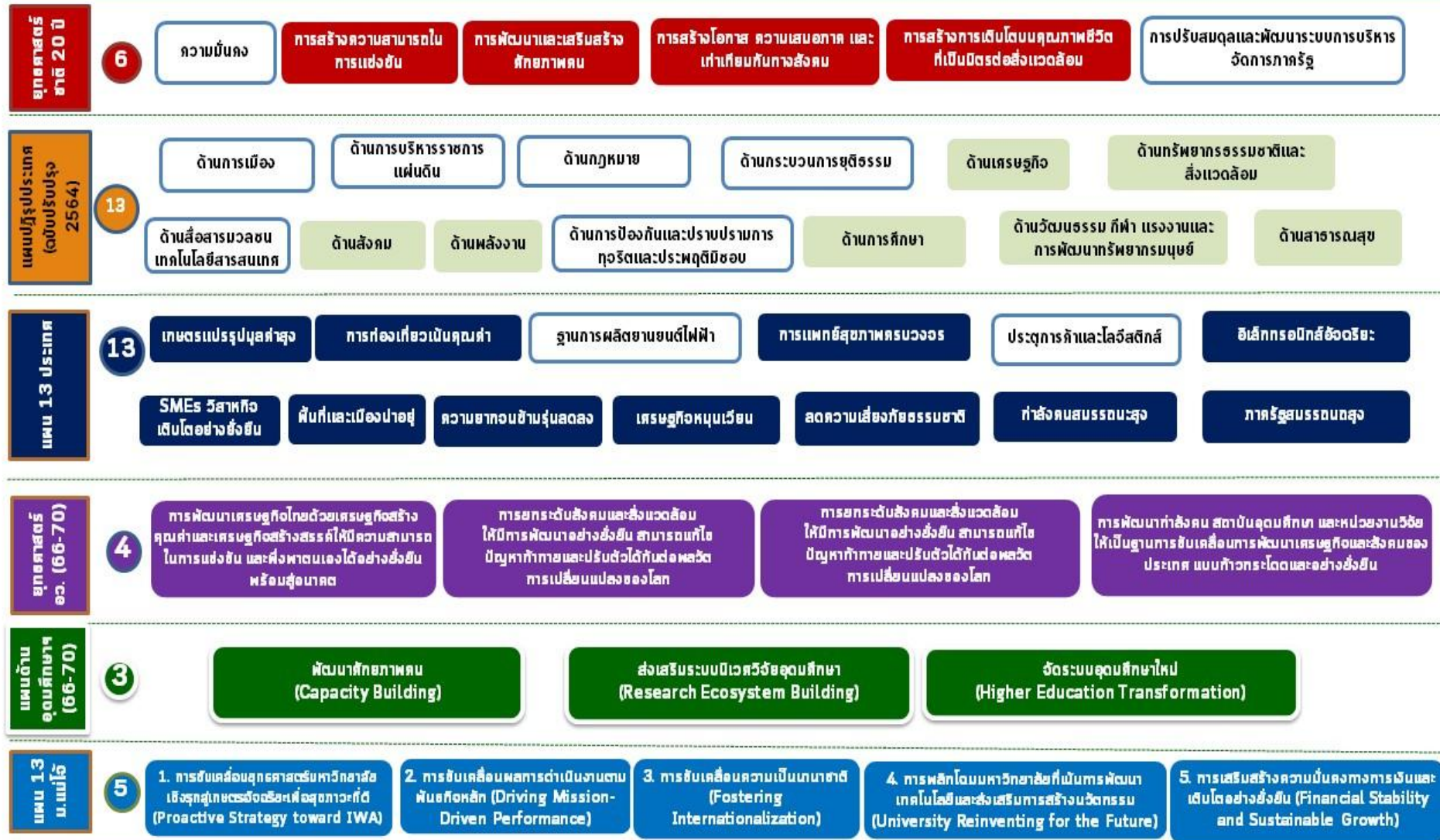
SF4: สัญญาณอนาคต (Future Signals)

- จำนวนผู้เรียนลดลงต่อเนื่องทั่วประเทศ
- การแข่งขันของมหาวิทยาลัยใหญ่ / เอกชน / ออนไลน์รุนแรงขึ้น
- ทุนวิจัยของรัฐเน้นผลงานเชิงพาณิชย์-ผลลัพธ์ที่วัดได้
- สังคมคาดหวังให้มหาวิทยาลัยปรับตัวได้เร็วและสร้างผลลัพธ์จริง

บริบทเชิงกลยุทธ์ (Strategic Context)

Strategic Opportunities: SOp โอกาสทางกลยุทธ์ (โอกาสที่สามารถใช้ในการพัฒนาองค์กรและเพิ่มความสามารถการแข่งขัน)	Strategic Challenges: SC ความท้าทายทางกลยุทธ์ (ปัญหาหรืออุปสรรคที่องค์กรต้องเผชิญเพื่อบรรลุเป้าหมาย)	Strategic Advantages: SA ความได้เปรียบทางกลยุทธ์ (จุดแข็งหรือทรัพยากรที่ทำให้องค์กรมีความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง)
SOp1: ผู้นำด้าน Smart, Sustainable Agriculture & Wellbeing: - บุคลากรเกษตรแม่นยำกับสุขภาพ - สร้าง Agri-Wellbeing Innovation Center และ Smart Farm ที่ยั่งยืน SOp2: มหาวิทยาลัยเพื่อชุมชนและเกษตรกรรมฐานราก: - พัฒนางานวิจัย-บริการวิชาการที่ลงพื้นที่จริง - ตั้งศูนย์วิจัยชุมชนต้นแบบและ Agri-Social Enterprise SOp3: พัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่: - สร้างหลักสูตรสายอาชีพ-ทักษะจริง-WIL - เพิ่ม short course / non degree และ micro credentials SOp4: ขยายความร่วมมือระดับนานาชาติ: - ผนึก ASEAN Agri Network, หลักสูตรร่วม, short course นานาชาติ SOp5: ใช้เทคโนโลยีเสริมศักยภาพองค์กร: - ลงทุน Digital Transformation, สร้าง Smart Campus SOp6: เป็นมหาวิทยาลัยเชิงพื้นที่ร่วมพัฒนาท้องถิ่น: - ทำงานกับจังหวัด ภาคอุตสาหกรรม และภาคเอกชนในโมเดลเศรษฐกิจฐานเกษตร	SC1: เปลี่ยนภาพลักษณ์จาก 'เกษตรดั้งเดิม' สู่มหาวิทยาลัยนวัตกรรมและสุขภาพ SC2: ปลดล็อกข้อจำกัดราชการเพื่อความคล่องตัวด้านงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล และการพัฒนาหลักสูตรบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและยืดหยุ่น SC3: รักษาจำนวนนักศึกษาและพัฒนาหลักสูตรที่ทันสมัย SC4: สมดุลการกิจบริการชุมชนกับการสร้างรายได้ SC5: เร่ง Digital Transformation SC6: ขาดทิศทางการร่วมและการสื่อสารภาพอนาคต SC7: แบรินด์มหาวิทยาลัยไม่ชัดเจน SC8: นโยบายการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของกระทรวง อว.	SA1: ความเชี่ยวชาญด้านการเกษตรครบวงจรเชิงปฏิบัติ (Applied Agricultural Expertise) SA2: เครือข่ายชุมชน-เกษตรกร-ศิษย์เก่าที่เข้มแข็งและมีความเชื่อมั่น SA3: ความเป็นมหาวิทยาลัยเชิงพื้นที่ในบริบทที่หลากหลาย (Geo-Strategic Positioning) SA4: องค์ความรู้เฉพาะทางและผลงานวิจัยด้านเกษตรที่สามารถนำไปใช้ได้จริง SA5: วัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการปฏิบัติจริง สุจริต ใฝ่ซัดกับท้องถิ่น

ความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยและยุทธศาสตร์ประเทศ

MJU's Visionary House 2025-2027 บ้านวิสัยทัศน์การพัฒนามหาวิทยาลัยแม่โจ้ (พ.ศ.2568-2570)

VISION
วิสัยทัศน์

เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีความเป็นเลิศทางการเกษตรสุภาพะในระดับนานาชาติ

การกำหนดทิศทางและเป้าหมายการพัฒนา โดยสภามหาวิทยาลัย

แผนพัฒนาการศึกษา และแผนปฏิบัติการมหาวิทยาลัย (5 SI/10 SO/ 50 KPIs)

DIRECTIONS
ทิศทางการพัฒนา

1. ทิศทางการพัฒนาตามอำนาจหน้าที่
ของสถาบันอุดมศึกษา

2. ทิศทางการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์

VISIONARY
GOALS
เป้าหมายวิสัยทัศน์

ติดอันดับ WUR

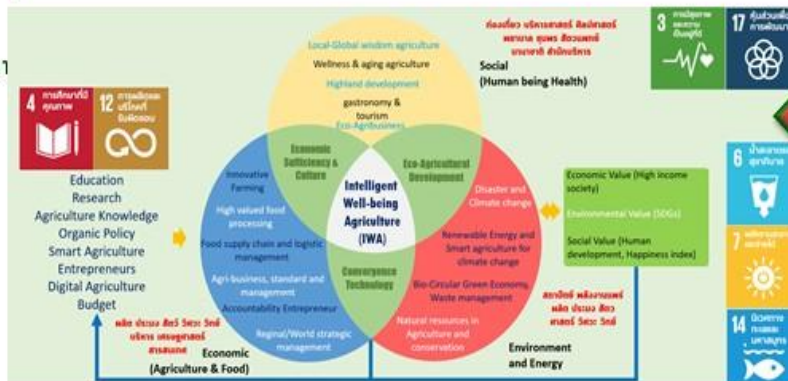
SCIMAGO
ติดอันดับ 10 อันดับแรก

ติดอันดับ QS
(Agri & Forestry)

SDGs Impact Ranking
ไม่น้อยกว่า 80 คะแนน

Intelligence Well-being Agriculture (IWA): เกษตรอัจฉริยะเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี

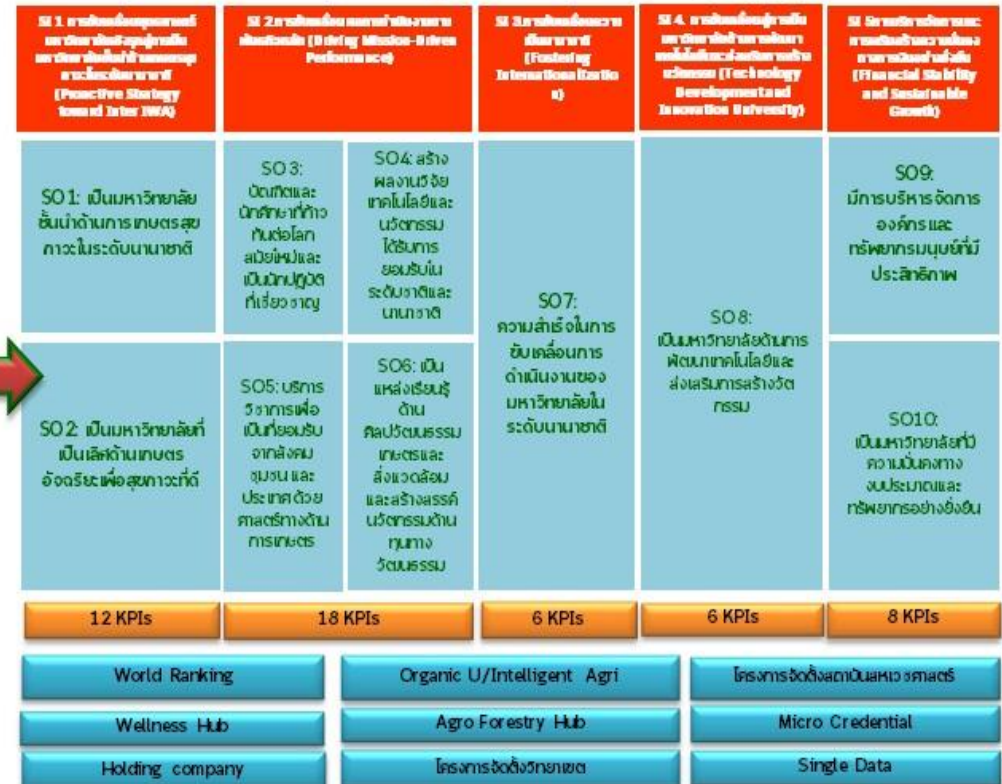
FLAGSHPIS
เรื่องในการพัฒนา

Policy
นโยบายของสภาม.

สภามหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย

สรุปประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues: SI)	เป้าประสงค์ (Strategic Objectives: SO)	ตัวชี้วัด (Key Performance Indicator: KPI)
(SI 1): การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชิงรุกสู่การเป็นมหาวิทยาลัย ชั้นนำด้านเกษตรสุภาพะในระดับ นานาชาติ (Proactive Strategy toward Inter IWA) (SOp1, SC1, SA1, SF1, SF3)	1.1 เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำด้าน การเกษตรสุภาพะในระดับนานาชาติ	1.1.1 ผลการจัดอันดับ World University Ranking (WUR) 1.1.2 ผลการจัดอันดับ SCIMAGO ในประเทศไทย 1.1.3 ผลการจัดอันดับ QS ด้านเกษตรและป่าไม้ 1.1.4 ผลการจัดอันดับ SDG Impact Ranking (Eco. University) 1.1.5 คะแนนการจัดอันดับ Green University Ranking (Green University)
	1.2 เป็นมหาวิทยาลัยที่เป็นเลิศด้านเกษตร อัจฉริยะเพื่อสุภาพะที่ดี	1.1.6 ความสำเร็จของยุทธศาสตร์เกษตรอินทรีย์ (Organic University) 1.1.7 ความสำเร็จของการดำเนินงานด้านเกษตรอัจฉริยะ (Intelligent Agriculture) 1.1.8 ความสำเร็จของการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้าน Carbon Neutrality New 1.1.9 ความสำเร็จในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านแพทย์ทางเลือก New 1.1.10 ความสำเร็จในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล New 1.1.11 ความสำเร็จในการพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นผู้มีสุภาพะที่ดี New 1.1.12 ความสำเร็จในการพัฒนาพื้นที่ฟาร์มมหาวิทยาลัย New
SI 2: การขับเคลื่อนผลการดำเนินงานตาม พันธกิจหลัก (Driving Mission-Driven Performance) (Sop2, SOp3, Sop6, SC3, SC4, SA1, SA2, SA3, SA4, SA5, SF2 SF4)	2.1 ผลิตบัณฑิตและพัฒนานักศึกษาที่ก้าว ทันต่อโลกสมัยใหม่และเป็นนักปฏิบัติที่ เชี่ยวชาญ	2.1.1 จำนวนนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาตรี 2.1.2 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาของหลักสูตร 2.1.3 ร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี 2.1.4 ความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิต 2.1.5 รายได้เริ่มต้นเฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิตระดับปริญญาตรี

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues: SI)	เป้าประสงค์ (Strategic Objectives: SO)	ตัวชี้วัด (Key Performance Indicator: KPI)
		2.1.6 ค่าฐานนิยม (Mode) ผลการประเมินระดับหลักสูตร New 2.1.7 จำนวนรายวิชาเรียนรู้อย่างตลอดชีวิต 2.1.8 จำนวนรางวัลที่นักศึกษา บุคลากร ศิษย์เก่า หรือส่วนงาน ได้รับในระดับชาติ หรือนานาชาติ 2.1.9 ร้อยละของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่ผ่านกระบวนการพัฒนาพัฒนาให้เป็น พลเมืองโลก ด้วยกระบวนการทักษะในศตวรรษที่ 21
	2.2 สร้างผลงานวิจัย เทคโนโลยีและ นวัตกรรม ที่มีการบูรณาการศาสตร์ โดยใช้เกษตรเป็นรากฐาน และได้รับการ ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ	2.2.1 จำนวนเงินวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2.2.2 จำนวนเงินวิจัยด้านสังคมศาสตร์ 2.2.3 จำนวนครั้งในการนำผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ 2.2.4 ร้อยละของผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์การเผยแพร่ผลงาน วิชาการของ กพอ. 2.2.5 ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ต่อจำนวนอาจารย์ ประจำ 2.2.6 จำนวนผลงานวิจัยที่ยื่นขอจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร/บัญชีนวัตกรรม/นวัตกรรม ต้นแบบ
	2.3 ให้บริการวิชาการเพื่อเป็นที่ยอมรับ จากสังคม ชุมชน และประเทศ ด้วย ศาสตร์ทางด้านการเกษตร	2.3.1 จำนวนงบประมาณบริการวิชาการ 2.1.2 ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของชุมชนจากการบริการ วิชาการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues: SI)	เป้าประสงค์ (Strategic Objectives: SO)	ตัวชี้วัด (Key Performance Indicator: KPI)
	2.4 เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม เกษตรและสิ่งแวดล้อม และสร้างสรรค์ นวัตกรรมด้านทุนทางวัฒนธรรม	2.4.1 ร้อยละความสำเร็จของแผนทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
SI 3: การขับเคลื่อนความเป็นนานาชาติ (Fostering Internationalization) (SOp4, SF3)	3.1 ความสำเร็จในการขับเคลื่อนการ ดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในระดับ นานาชาติ	3.1.1 ความสำเร็จของยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศ 3.1.2 จำนวนนักศึกษาต่างชาติทุกระดับ / ทุกหลักสูตร 3.1.3 จำนวนอาจารย์/นักวิจัยแลกเปลี่ยน หรือบุคลากรชาวต่างชาติ (Inbound/Outbound) 3.1.4 จำนวนนักศึกษาแลกเปลี่ยนทุกระดับ ทุกหลักสูตร หรือผู้เข้ารับการฝึกอบรม ชาวต่างชาติ (Inbound/ Outbound) 3.1.5 ร้อยละของนักศึกษาที่มีผลสอบมาตรฐานภาษาอังกฤษ (CEFR) ตั้งแต่ B1 ขึ้น ไป 3.1.6 จำนวนองค์ความรู้ด้านการเกษตรที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ
SI 4: การขับเคลื่อนสู่การเป็นมหาวิทยาลัย ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการ สร้างนวัตกรรม (Technology Development and Innovation University) (Sop5, SC8, SA3, SA4, SF4)	4.1 เป็นมหาวิทยาลัยด้านการพัฒนา เทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม (Technology Development and Innovation)	4.1.1 นักศึกษาและบัณฑิตผู้ประกอบการ หรือผู้ที่ได้รับการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการ 4.1.2 รางวัลด้านผู้ประกอบการ 4.1.3 งบประมาณจากแหล่งทุนภายนอกสนับสนุนการสร้างผู้ประกอบการ/ธุรกิจใหม่ 4.1.4 บุคลากรสถาบันอุดมศึกษาและนักศึกษาที่แลกเปลี่ยนความรู้สู่ภาคธุรกิจ/ อุตสาหกรรม 4.1.5 งบประมาณการพัฒนาเทคโนโลยี/นวัตกรรมเพื่อพัฒนาความเป็น ผู้ประกอบการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues: SI)	เป้าประสงค์ (Strategic Objectives: SO)	ตัวชี้วัด (Key Performance Indicator: KPI)
		4.1.6 ความร่วมมือเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมกับภาคธุรกิจ/อุตสาหกรรม
SI 5: การบริหารจัดการและการเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินอย่างยั่งยืน (Financial Stability and Sustainable Growth) (SC2, SC5, SC6, SC7)	5.1 มีการบริหารจัดการองค์กรและทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ	5.1.1 ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมินองค์กรสู่ความเป็นเลิศ (EdPEX) New 5.1.2 ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) 5.1.3 ร้อยละของบุคลากรที่มีตำแหน่งทางวิชาการ 5.1.4 ร้อยละของบุคลากรที่มีผลการประเมินสมรรถนะสูงกว่ามาตรฐาน
	5.2 เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความมั่นคงทางงบประมาณและทรัพยากรอย่างยั่งยืน	5.2.1 ร้อยละของงบประมาณเงินรายได้ต่องบประมาณทั้งหมด 5.2.2 จำนวนเงินรายได้จากการให้บริการ 5.2.3 จำนวนเงินในกองทุนเงินสะสมเพื่อความมั่นคง 5.2.4 ปริมาณการใช้ไฟฟ้าเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

(SI 1): การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยเชิงรุกสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำด้านเกษตร
 สุขภาวะในระดับนานาชาติ (Proactive Strategy toward Inter IWA)

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ที่ SO1 เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำด้านการเกษตรสุขภาวะในระดับนานาชาติ

เป้าประสงค์ที่ SO2 เป็นมหาวิทยาลัยที่เป็นเลิศด้านเกษตรอัจฉริยะเพื่อสุขภาวะที่ดี

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			เป้าหมายการดำเนินงาน			
		2566	2567	2568	2567	2568	2569	2570
เป้าประสงค์ 1.1 เป็น มหาวิทยาลัยชั้นนำด้าน การเกษตรสุขภาวะใน ระดับนานาชาติ								
1.1.1 ผลการจัดอันดับ World University Ranking (WUR)	อันดับ	-	-	อันดับที่ 1,201- 1,500 ของโลก	สมัคร เข้ารับ การจัด อันดับ (Regist er)	อันดับที่ 1,201- 1,500 ของโลก	อันดับที่ 1,201- 1,500 ของโลก	อันดับที่ 1,201- 1,500 ของโลก
1.1.2 ผลการจัดอันดับ SCIMAGO ในประเทศ ไทย	อันดับ	9	10	13	18	10	10	10
1.1.3 ผลการจัดอันดับ QS ด้านเกษตรและป่าไม้	อันดับ	-	-	อันดับที่ 401- 450 ของโลก	สมัคร เข้ารับ การจัด อันดับ (Regist er)	อันดับที่ 401-450 ของโลก	อันดับที่ 401-450 ของโลก	อันดับที่ 401-450 ของโลก

ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			เป้าหมายการดำเนินงาน			
		2566	2567	2568	2567	2568	2569	2570
1.1.4 ผลการจัดอันดับ SDG Impact Ranking (Eco. University)	คะแนน	70.3	70.3	70.20	70	70	75	80
1.1.5 คะแนนการจัด อันดับ Green University Ranking (Green University)	คะแนน	7,828	8,150	8,415	8,100	8,200	8,250	8,300
เป้าประสงค์ 1.2 เป็น มหาวิทยาลัยที่เป็นเลิศ ด้านเกษตรอัจฉริยะเพื่อ สุขภาวะที่ดี								
1.2.1 ความสำเร็จของ ยุทธศาสตร์เกษตรอินทรีย์ (Organic University)	ร้อยละ	98.89	100	47.27	90	90	90	90
1.2.2 ความสำเร็จของการ ดำเนินงานด้านเกษตร อัจฉริยะ (Intelligent Agriculture)	ร้อยละ	100	96	37.14	90	90	90	90
1.2.3 ความสำเร็จของการ ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ด้าน Carbon Neutrality New	ร้อยละ						90	90
1.2.4 ความสำเร็จในการ ขับเคลื่อนการดำเนินงาน การจัดตั้งสถาบันสหเวช ศาสตร์ New	ร้อยละ						90	90
1.2.5 ความสำเร็จในการ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้าน เทคโนโลยีดิจิทัล New	ร้อยละ						90	90

ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			เป้าหมายการดำเนินงาน			
		2566	2567	2568	2567	2568	2569	2570
1.2.6 ความสำเร็จในการ พัฒนานักศึกษาสู่การเป็น ผู้มีสุขภาวะที่ดี New	ร้อยละ						90	90
1.2.7 ความสำเร็จในการ พัฒนาพื้นที่ฟาร์ม มหาวิทยาลัย New	ร้อยละ						90	90
1.2.8 ความสำเร็จในการ พัฒนาหลักสูตรแพทย์ แผนไทย	ร้อยละ	50	73.33	40	90	90		

กลยุทธ์หลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

- กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาลุ่มมหาวิทยาลัยเกษตรอินทรีย์ที่ชัดเจน และขับเคลื่อนกิจกรรม รวมทั้งติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ
- ขับเคลื่อนและผลักดันการพัฒนาม. เพื่อให้ได้รับคะแนนการประเมิน Green University Ranking ทั้ง 7 ด้าน ให้สูงขึ้นต่อเนื่อง
- การจัดทำผังแม่บทการใช้ประโยชน์พื้นที่ของมหาวิทยาลัยให้แล้วเสร็จทั้ง 3 แห่ง (เชียงใหม่,แพร่,ชุมพร)
- พัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นต้นแบบหน่วยงานที่มีการบริหารจัดการขยะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมการผลิตพลังงานทดแทนเพื่อใช้ภายในมหาวิทยาลัยและในการเกษตร
- การสนับสนุนหน่วยงานต่างๆภายในมหาวิทยาลัยสู่มาตรฐานสำนักงานสีเขียว (Green Office) และสนับสนุนการจัดกิจกรรม Green University ของทุกหน่วยงานในทุกๆด้าน
- พัฒนาระบบการจราจรและขนส่งมวลชนภายในม.ให้มีประสิทธิภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะระบบที่จอดรถ และการให้บริการรถไฟฟ้าสาธารณะภายใน ม.
- การขับเคลื่อนนโยบายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality)ของมหาวิทยาลัย
- พัฒนากายภาพ สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงทัศนียภาพภายใน ม.ให้มีความสวยงามตลอดปี
- ผลักดันการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยและผลงานการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยเพื่อตอบโจทย์เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในส่วนที่เกี่ยวข้อง

- ผลักดันและพัฒนาหลักสูตรด้านแพทย์แผนไทยของมหาวิทยาลัย
- ขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ธรรมชาติบำบัดและการแพทย์แผนไทยภาพรวมของมหาวิทยาลัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

(SI 2): การขับเคลื่อนผลการดำเนินงานตามพันธกิจหลัก

(Driving Mission-Driven Performance)

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นสถาบันอุดมศึกษา ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับพันธกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา 4 ประการ อันได้แก่

- 1) การเรียนการสอน
- 2) การวิจัย
- 3) การบริการวิชาการแก่สังคม
- 4) การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ที่ SO3: ผลิตบัณฑิตและพัฒนานักศึกษาที่ก้าวทันต่อโลกสมัยใหม่และเป็นนักปฏิบัติที่เชี่ยวชาญ

เป้าประสงค์ที่ SO4: สร้างผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่มีการบูรณาการศาสตร์ โดยใช้เกษตรเป็นรากฐาน และได้รับการยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ

เป้าประสงค์ที่ SO5: ให้บริการวิชาการเพื่อเป็นที่ยอมรับจากสังคม ชุมชน และประเทศ ด้วยศาสตร์ทางการเกษตร

เป้าประสงค์ที่ SO6: เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมเกษตรและสิ่งแวดล้อม และสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านทุนทางวัฒนธรรม

เป้าประสงค์ที่ SO7: มีการบริหารจัดการองค์กรและทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			เป้าหมายการดำเนินงาน			
		2566	2567	2568	2567	2568	2569	2570
เป้าประสงค์ 2.1 ผลผลิตบัณฑิตและพัฒนานักศึกษาที่ก้าวทันต่อโลกสมัยใหม่และเป็นนักปฏิบัติที่เชี่ยวชาญ								
2.1.1 จำนวนนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาตรี	คน	6,352	6,642	5,635	5,000	5,000	5,000	5,000
2.1.2 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาของหลักสูตร	ร้อยละ	89.43	78.31	69.87	76	76	76	76
2.1.3 ร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี	ร้อยละ	78.86	77.03	76.23	70	77	77	78
2.1.4 ความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิต	ค่าเฉลี่ย	4.28	4.36	4.38	4.25	4.25	4.25	4.25
2.1.5 รายได้เริ่มต้นเฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิตระดับปริญญาตรี	บาท	15,966.27	19,343.18	18,196	15,000	15,000	15,000	15,000
2.1.7 คำนวณนิยม (Mode) ผลการประเมินระดับหลักสูตร							3	4
2.1.8 จำนวนรายวิชาเรียนรู้อบรมตลอดชีวิต	รายวิชา	57	76	77	40	45	50	55
2.1.9 จำนวนรางวัลที่นักศึกษาบุคลากร ศิษย์เก่า หรือส่วนงาน ได้รับในระดับชาติหรือนานาชาติ	รางวัล	180	139	132	90	100	110	115
2.1.10 ร้อยละของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่ผ่านกระบวนการพัฒนาพัฒนาให้เป็นพลเมืองโลก ด้วยกระบวนการทักษะในศตวรรษที่ 21	ร้อยละ	97.6	98.05	99.05	80	80	90	90

ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			เป้าหมายการดำเนินงาน			
		2566	2567	2568	2567	2568	2569	2570
2.1.11 ผลการประกันคุณภาพภายใน	คะแนน	4	4	NA	3	4		
เป้าประสงค์ 2.2 สร้างผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่มีการบูรณาการศาสตร์ โดยใช้เกษตรเป็นรากฐาน และได้รับการยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ								
2.2.1 จำนวนเงินวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ล้านบาท	87.65	92.58	73.32	115	120	125	130
2.2.2 จำนวนเงินวิจัยด้านสังคมศาสตร์	ล้านบาท	48.41	20.37	41.48	40	40	40	40
2.2.3 จำนวนครั้งในการนำผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์	ครั้ง	23.71 (ร้อยละ)	147	72	130	130	130	130
2.2.4 ร้อยละของผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์การเผยแพร่ผลงานวิชาการของ กพอ.	ร้อยละ	67.78	83.82	18.64	40	40	40	40
2.2.5 ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ	ร้อยละ	230.74	273.68	NA	90	90	90	100
2.2.6 จำนวนผลงานวิจัยที่ยื่นขอจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร/บัญชีนวัตกรรม/นวัตกรรมต้นแบบ	ผลงาน	37	37	41	40	45	50	55
เป้าประสงค์ 2.3 ให้บริการวิชาการเพื่อเป็นที่ยอมรับจากสังคม ชุมชน และประเทศ ด้วยศาสตร์ทางการเกษตร								
2.3.1 จำนวนงบประมาณบริการวิชาการ	ล้านบาท	124.43 (แหล่งทุนภายนอก)	80.19	79.84	100	80	90	100

ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			เป้าหมายการดำเนินงาน			
		2566	2567	2568	2567	2568	2569	2570
2.3.2 ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของ ชุมชนจากการบริการวิชาการ	ค่าเฉลี่ย	4.25	4.36	NA	4.00	4.00	4.00	4.00
เป้าประสงค์ 2.4 เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมเกษตรและสิ่งแวดล้อม และสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านทุนทาง วัฒนธรรม								
2.4.1 ความสำเร็จของแผน ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	ร้อยละ	-	-	59	-	80	80	90

กลยุทธ์หลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

ด้านการเรียนการสอนและพัฒนาการศึกษา

- พัฒนาแผนแม่บทวิชาการมหาวิทยาลัยแม่โจ้
- พัฒนาและปรับปรุงระบบการรับเข้านักศึกษา
- พัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการรับนักศึกษาเชิงรุก
- พัฒนาและสนับสนุนนักศึกษาให้สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด
- พัฒนาคุณภาพของบัณฑิตเพื่อรองรับหรือเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในตลาดแรงงานระดับอาเซียนหรือนานาชาติ
- ปรับปรุงหลักสูตรเพื่อเน้นทักษะความเป็นผู้ประกอบการแก่นักศึกษา
- พัฒนาคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
- สนับสนุนให้นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายได้พบปะตลาดแรงงาน หรือพัฒนาระบบการจัดหางานให้นักศึกษาเชิงรุก
- พัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้มีความตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- ส่งเสริมให้บัณฑิตก้าวสู่การประกอบอาชีพผู้ประกอบการอิสระที่ใช้นวัตกรรม หรือเทคโนโลยีด้านการเกษตรสมัยใหม่ (Modern Agriculture/ Smart Entrepreneur)
- สนับสนุนให้มีการพัฒนา ผลักดันการดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่เน้นการจัดการศึกษา การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการบริหารจัดการด้วยเกณฑ์มาตรฐานระดับอาเซียน อย่างต่อเนื่อง
- พัฒนาแผนแม่บทวิชาการให้มีความทันสมัยและชัดเจน สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ทิศทางการพัฒนาประเทศ และความต้องการของผู้เรียนยุคใหม่

- ทบทวนหลักสูตรของมหาวิทยาลัยให้ได้คุณภาพ ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของตลาดอย่างแท้จริง เป็นไปตามมาตรฐาน และสอดคล้องกับสถานการณ์แผน/ผลการรับนักศึกษาของแต่ละหลักสูตร
- พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน และการให้บริการด้านวิชาการออนไลน์ เพื่อการเป็น Digital university ที่สมบูรณ์ รวมทั้งการจัดทำหลักสูตรออนไลน์ หรือ MOOC ทั้งระยะสั้นและระยะยาว
- ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรที่สนองความต้องการของภาครัฐและเอกชน หลักสูตรความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และหลักสูตรบัณฑิตพันธุ์ใหม่
- พัฒนาหลักสูตรทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย
- ปฏิรูปรายวิชาศึกษาทั่วไป GE เน้นการพัฒนาทักษะ Skills ให้มากขึ้น
- พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ด้วยการพัฒนา Training Courses และ Open Courses ที่หลากหลาย
- พัฒนาทักษะนักศึกษาทั้งด้าน Hard Skills และ Soft Skills โดยเฉพาะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญคือ GO Eco U.
- ส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา ที่มุ่งเน้นทักษะวิชาการ และทักษะชีวิตอย่างแท้จริง สร้างบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้วด้วยกิจกรรมที่ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป
- ส่งเสริมกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม ใกล้ชิดกับชุมชนและเกษตรกร และการรักษาสีงแวดล้อมเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่นักศึกษา และภาพลักษณ์ที่ดีของมหาวิทยาลัย
- สร้างและพัฒนาเครือข่ายศิษย์เก่าที่เข้มแข็ง รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยในทุก ๆ พันธกิจ
- ส่งเสริมกิจกรรมที่เชื่อมโยงการพัฒนาทักษะจำเป็นของนักศึกษาจากความต้องการจำเป็นและเสียงสะท้อนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholder requirement and feedback) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษานอกห้องเรียน
- ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนานักศึกษานอกห้องเรียนที่ตอบโจทย์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรและปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ด้านการวิจัย

- ผลักดันการวิจัยตามแผนแม่บทการวิจัยระยะ 15 ปี ที่สอดคล้อง กับทิศทางม.และของชาติ
- แสวงหางบประมาณการวิจัยทั้งภายในและภายนอก(ครอบคลุมแหล่งทุนอื่นนอกจาก PMU เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย)
- ขับเคลื่อนแผนเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อการบริหารจัดการงานวิจัย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเชิงบูรณาการ และผลักดันผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ในทุกมิติ

- พัฒนาระบบและกลไกในการติดตาม ผลักดัน การจัดทำฐานข้อมูลการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
- ส่งเสริมและสนับสนุนการนำผลงาน และเผยแพร่ผลงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์ไปตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ
- พัฒนาและยกระดับวารสารวิจัยของมหาวิทยาลัย
- กำหนดเกณฑ์ให้นักวิจัยที่ได้รับทุน FF ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานในวารสารวิชาการ ระดับชาติและนานาชาติ
- ส่งเสริมและสนับสนุนการนำผลงาน และเผยแพร่ผลงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์ด้านการเกษตรไปตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ
- ส่งเสริมและสนับสนุนนักวิจัยให้ไปนำเสนอผลงานวิจัยในระดับนานาชาติ
- ส่งเสริมและผลักดันวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ
- สนับสนุนการวิจัยที่ได้รับมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ การวิจัยที่เป็นเลิศ และสิทธิบัตร

ด้านบริการวิชาการ

- ปรับปรุงนโยบายการสนับสนุนทุนด้านการบริการวิชาการโดยเน้นพื้นที่ที่กำหนด (Area Base) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ต่างๆ เพื่อเสนอของบประมาณจากแหล่งทุนภายนอก
- ผลักดันผลงานการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
- สร้างความสำเร็จและประเมินสัมฤทธิ์ผลของโครงการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรม

ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมหรือวัฒนธรรมการเกษตร มีการบูรณาการกับกิจกรรม นศ. การเรียนการสอน และการวิจัย
- พัฒนาแผนและกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- พัฒนารูปแบบในการจัดกิจกรรม/โครงการด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และวัฒนธรรมการเกษตร ให้น่าสนใจและทันสมัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

(SI 3): การขับเคลื่อนความเป็นนานาชาติ (Fostering Internationalization)

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ที่ SO7: ความสำเร็จในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในระดับนานาชาติ

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			เป้าหมายการดำเนินงาน			
		2566	2567	2568	2567	2568	2569	2570
เป้าประสงค์ 3.1 ความสำเร็จในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในระดับนานาชาติ								
3.1.1 ความสำเร็จของยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศ	ร้อยละ	-	95	64.67	90	90	90	90
3.1.2 จำนวนนักศึกษาต่างชาติทุกระดับ / ทุกหลักสูตร	คน	266	251	224	300	280	300	320
3.1.3 จำนวนอาจารย์/นักวิจัยแลกเปลี่ยนหรือบุคลากรชาวต่างชาติ (Inbound/Outbound)	คน	222	427	347	100	150	150	200
3.1.4 จำนวนนักศึกษาแลกเปลี่ยนทุกระดับ ทุกหลักสูตร หรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมชาวต่างชาติ (Inbound/Outbound)	คน	908	1,221	476	200	250	300	350

ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			เป้าหมายการดำเนินงาน			
		2566	2567	2568	2567	2568	2569	2570
3.1.5 ร้อยละของ นักศึกษาที่มีผลสอบ มาตรฐาน ภาษาอังกฤษ (CEFR) ตั้งแต่ B1 ขึ้นไป	ร้อยละ	47.33	65.35	NA	50	50	50	50
3.1.6 จำนวนองค์ ความรู้ด้านการเกษตร ที่ได้รับการยอมรับใน ระดับนานาชาติ	เรื่อง	63	66	49	40	42	44	46

กลยุทธ์หลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

- ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- พัฒนาหลักสูตรนานาชาติ ทั้งหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว และหลักสูตร Module ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัย
- เพิ่มจำนวนคณาจารย์และนักวิจัยแลกเปลี่ยนกับต่างชาติ (Visiting Professor) ทั้ง Inbound และ Outbound
- เพิ่มจำนวนนักศึกษาต่างชาติ และนักศึกษาแลกเปลี่ยนทั้ง Inbound และ Outbound
- เพิ่มทักษะภาษาต่างประเทศแก่นักศึกษาและบุคลากร และพัฒนาระบบทดสอบภาษาอังกฤษเสมือนจริงโดยไม่ใช้กระดาษ (Paperless)
- กำหนดยุทธศาสตร์การบริการวิชาการ และพัฒนาโครงการที่สอดคล้องกับกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก ภูมิภาค นโยบายรัฐบาล ตอบสนองการพัฒนาประเทศ แก้ปัญหาพื้นที่
- ผลักดันผลงานการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs)
- พัฒนาองค์ความรู้และผลักดันสู่การยอมรับในระดับนานาชาติ
- ผลักดันผลการจัดอันดับสถาบันที่มีผลงานวิจัยในระดับนานาชาติให้มียอดดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- ผลักดันผลการจัดอันดับ Webometric ของมหาวิทยาลัย เพื่อเพิ่มการมองเห็นและรับรู้ของมหาวิทยาลัยในระดับนานาชาติ (International Visibility)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

(SI 4): การขับเคลื่อนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม (Technology Development and Innovation University)

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ที่ SO8: เป็นมหาวิทยาลัยด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			เป้าหมายการดำเนินงาน			
		2566	2567	2568	2567	2568	2569	2570
เป้าประสงค์ 4.1 เป็นมหาวิทยาลัยด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม								
4.1.1 นักศึกษาและบัณฑิตผู้ประกอบการหรือผู้ที่ได้รับการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการ	คน	1,145	2,043	1,201	300	1,000	1,100	1,200
4.1.2 รางวัลด้านผู้ประกอบการ (Startup Awards)	รางวัล	24	7	69	25	26	28	30
4.1.3 งบประมาณจากแหล่งทุนภายนอกสนับสนุนการสร้างผู้ประกอบการ/ธุรกิจใหม่	ล้านบาท	20.92	4.19	4.39	25	20	20	20
4.1.4 บุคลากรสถาบันอุดมศึกษาและนักศึกษาที่แลกเปลี่ยนความรู้สู่ภาคธุรกิจ/อุตสาหกรรม	คน	645	684	195	100	140	160	180
4.1.5 งบประมาณการพัฒนาเทคโนโลยี/	ล้านบาท	43.55	29.61	6.57	35	25	25	25

ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			เป้าหมายการดำเนินงาน			
		2566	2567	2568	2567	2568	2569	2570
นวัตกรรมเพื่อพัฒนา ความเป็น ผู้ประกอบการ								
4.1.6 ความร่วมมือ เพื่อพัฒนา ผู้ประกอบการและ ส่งเสริมการสร้าง นวัตกรรมกับภาค ธุรกิจ/อุตสาหกรรม	ความ ร่วมมือ	70	78	63	45	50	55	60

กลยุทธ์หลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

- สร้างและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรมให้สามารถนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ สร้างผลงาน พัฒนาผลิตภัณฑ์ ต่อยอดเป็นนวัตกรรม
- พัฒนาศักยภาพของศิษย์เก่าแม่โจ้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบ Re-training หรือ Re-skills เพื่อให้สามารถเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ หรือมีความสามารถเป็นที่พอใจของนายจ้าง
- ส่งเสริมบทบาทความร่วมมือกับภาคเอกชนและอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุน และพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และอุตสาหกรรมของประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 (SI 5):

การบริหารจัดการและการเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินอย่างยั่งยืน (Financial Stability and Sustainable Growth)

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ที่ SO9: มีการบริหารจัดการองค์กรและทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ที่ SO10: มีความมั่นคงทางงบประมาณและทรัพยากรอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			เป้าหมายการดำเนินงาน			
		2566	2567	2568	2567	2568	2569	2570
เป้าประสงค์ 5.1 มีการบริหารจัดการองค์กรและทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ								
5.1.1 ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมินองค์กรสู่ความเป็นเลิศ (EdPEX) New	ระดับ						4	5
5.1.2 ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)	ระดับ	87.57	85.99	89.17	85	85	85	85
5.1.3 ร้อยละของบุคลากรที่มีตำแหน่งทางวิชาการ	ร้อยละ	60.82	62.37	63.31	60	63	63	64
5.1.4 ร้อยละของบุคลากรที่มีผลการประเมินสมรรถนะสูงกว่ามาตรฐาน	ร้อยละ	-	94.73	NA	50	70	80	90

ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			เป้าหมายการดำเนินงาน			
		2566	2567	2568	2567	2568	2569	2570
เป้าประสงค์ 5.2 เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความมั่นคงทางงบประมาณและทรัพยากรอย่างยั่งยืน								
5.2.1 ร้อยละของงบประมาณเงินรายได้ต้องงบประมาณทั้งหมด	ร้อยละ	31.9	37.42	37	32	34	36	38
5.2.2 จำนวนเงินรายได้จากการให้บริการ	ล้านบาท	60.92	122.37	84.02	45	50	54	58
5.2.3 จำนวนเงินในกองทุนเงินสะสมเพื่อความมั่นคง	ล้านบาท	512.55	576.94	607.57	467	580	600	625
5.2.4 ปริมาณการใช้ไฟฟ้าเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา	ร้อยละ	-	+ 5.45%	-0.07%	+5%	+4%	+2%	+0%

กลยุทธ์หลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

- พัฒนาระบบบริหารจัดการมหาวิทยาลัยส่วนงาน และหน่วยงาน โดยกำหนดนโยบาย ทิศทาง ยุทธศาสตร์ อันนำไปสู่วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยและขับเคลื่อนถ่ายทอดแผนสู่ระดับบริหารและระดับปฏิบัติ โดย มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การประเมินองค์กรสู่ความเป็นเลิศ (EdPEX)
- สนับสนุนให้มีการพัฒนา ผลักดันการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในที่เน้นการจัดการศึกษา การ วิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการบริหารจัดการด้วยเกณฑ์มาตรฐานระดับอาเซียน อย่างต่อเนื่อง
- รณรงค์และส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรทุกหน่วยงานมีคุณธรรมและดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อยกระดับ ธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และการป้องกันการทุจริตในม.ให้อยู่ในระดับดี ยิ่งขึ้น
- ยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์กับผู้รับบริการ โดยให้ความสำคัญกับคุณธรรมและ ความโปร่งใสของหน่วยงาน
- สำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับคุณภาพการดำเนินงานเพื่อ วางแผนปรับปรุงระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนวิชาการยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการ เพิ่มขึ้นตามสัดส่วนงบประมาณที่เหมาะสม
- สนับสนุนบุคลากรทุกคนได้รับการพัฒนาสมรรถนะตาม Training Roadmap ของแต่ละตำแหน่ง ให้มี สมรรถนะตามมาตรฐานหรือสูงกว่าที่มาตรฐานกำหนด
- รณรงค์และส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรทุกหน่วยงานมีคุณธรรมและดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อยกระดับธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และการป้องกันการทุจริตในม.ให้อยู่ในระดับดี ยิ่งขึ้น
- ยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์กับผู้รับบริการ โดยให้ความสำคัญกับคุณธรรมและ ความโปร่งใสของหน่วยงาน
- รณรงค์ และส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรทุกหน่วยงานมีคุณธรรมและดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้
- พัฒนาระบบการจัดทำคำของบประมาณและบริหารงบประมาณของมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพ
- จัดตั้งและพัฒนามูลนิธิพัฒนามหาวิทยาลัยแม่โจ้ รวมทั้งบริษัทนิติบุคคลหรือองค์กรรูปแบบอื่นภายใต้ มูลนิธิที่สามารถดำเนินการได้ตามที่ กม.กำหนด
- เพิ่มศักยภาพหน่วยงานวิสาหกิจ เพื่อสนับสนุนพันธกิจของมหาวิทยาลัย ต่อยอดองค์ความรู้ ผลงานวิจัย และนวัตกรรม สู่การสร้างรายได้และการให้บริการสังคม

- เพิ่มรายได้ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยการเอื้อหรือส่งเสริมให้มีการใช้องค์ความรู้ของคณาจารย์และบุคลากรหน่วยงานในการสร้างรายได้ให้กับหน่วยงานนั้น
- ทบทวนกฎระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเพิ่มรายได้จากการให้บริการของมหาวิทยาลัยและทุกส่วนงานที่หลากหลาย
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรหรือหน่วยงานให้บริการวิชาการเพื่อก่อให้เกิดรายได้
- ปรับปรุงกฎระเบียบ ข้อบังคับและประกาศของมหาวิทยาลัยที่เอื้อต่อการแสวงหารายได้จากการให้บริการวิชาการ
- จัดตั้งและพัฒนากองทุนต่างๆของมหาวิทยาลัยที่มีความจำเป็นให้มีความเข้มแข็ง เช่นกองทุนพัฒนามหาวิทยาลัย กองทุนวิชาการ กองทุนวิจัย กองทุนพัฒนาบุคลากร กองทุนสวัสดิการ
- กำหนดนโยบาย วัฒนธรรม กำกับติดตาม และสร้างจิตสำนึกการประหยัดพลังงานแก่ทุกส่วนงาน

ส่วนที่ 4

หลักสูตร แผนการรับนักศึกษา และโครงสร้างมหาวิทยาลัยแม่โจ้
ในแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้
ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570)

หลักสูตร / สาขาวิชา ในแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)
ปรับปรุงข้อมูลตามมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 2/2568 ณ วันที่ 15 มีนาคม 2568

หลักสูตร / สาขาวิชา ในแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)

ปรับปรุงข้อมูลตามมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 2/2568 ณ วันที่ 15 มีนาคม 2568

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

คณะบริหารธุรกิจ

ระดับปริญญาตรี

1. บัญชี (ท/ป)
2. นวัตกรรมธุรกิจดิจิทัล (ท/ป)
3. นวัตกรรมการตลาดและการตลาดดิจิทัล (ท/ป)
4. การจัดการ (ท/ป)
5. การบริหารการเงินและการลงทุน (ป)
6. นวัตกรรมธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ (ป)

ระดับปริญญาโท

1. บริหารธุรกิจ (ท)
2. การบัญชี (ท)

ระดับปริญญาเอก

1. บริหารธุรกิจ (ป)

คณะสารสนเทศและการสื่อสาร

ระดับปริญญาตรี

1. การสื่อสารดิจิทัล (ท/ป)

ระดับปริญญาโท

1. การสื่อสารนวัตกรรมดิจิทัล (2567)

คณะพัฒนาการท่องเที่ยว

ระดับปริญญาตรี

1. พัฒนาการท่องเที่ยว (ท/ป)
2. การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ (ป)

ระดับปริญญาโท

1. พัฒนาการท่องเที่ยว (ป/ท)

ระดับปริญญาเอก

1. พัฒนาการท่องเที่ยว (ป)

คณะศิลปศาสตร์

ระดับปริญญาตรี

1. ภาษาอังกฤษ (ป)
2. นิเทศศาสตร์บูรณาการ (ป)
3. ภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ (ป)
4. นวัตกรรมสังคม (ป)
5. ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร (2569)

ระดับปริญญาโท

1. การพัฒนาสุขภาพชุมชน (ท)

คณะเศรษฐศาสตร์

ระดับปริญญาตรี

1. เศรษฐศาสตร์ดิจิทัลและการสหกรณ์ (ท/ป)
2. เศรษฐศาสตร์เกษตรและสิ่งแวดล้อม (ป)
3. เศรษฐศาสตร์ (ป)
4. เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ (ป)

ระดับปริญญาโท

1. เศรษฐศาสตร์ประยุกต์ (ป/ท)

ระดับปริญญาเอก

1. เศรษฐศาสตร์ประยุกต์ (ป/ท)

วิทยาลัยบริหารศาสตร์

ระดับปริญญาตรี

1. รัฐศาสตร์ (ป)
2. รัฐประศาสนศาสตร์ (ป)

ระดับปริญญาโท

1. การบริหารสาธารณะ (ป/ท)

ระดับปริญญาเอก

1. บริหารศาสตร์ (ป)

คณะพยาบาลศาสตร์

ระดับปริญญาตรี

1. พยาบาลศาสตร์ (ป)

คณะสัตวแพทยศาสตร์

ระดับปริญญาตรี

1. เทคนิคการสัตวแพทย์และการพยาบาลสัตว์ (ป)
2. สัตวแพทยศาสตร์ (2569)

- หมายเหตุ หลักสูตรใหม่ในแผนฯ
- (ท) หมายถึง หลักสูตรเทียบเข้าเรียน
 - (ป) หมายถึง ภาคปกติ
 - (ท) หมายถึง ภาคพิเศษ

หลักสูตร / สาขาวิชา ในแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)

ปรับปรุงข้อมูลตามมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 2/2568 ณ วันที่ 15 มีนาคม 2568

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

วิทยาลัยนานาชาติ

ระดับปริญญาตรี

1. หลักสูตรความร่วมมือด้านการศึกษาต่างประเทศ (Educational Cooperation Program: ECP) (ท)
2. การจัดการการท่องเที่ยว (นานาชาติ) (2567)
3. การจัดการเกษตรอินทรีย์ (นานาชาติ) (2569)
4. การประกอบการการท่องเที่ยวและอีเว้นท์ อย่างยั่งยืน (2569)

ระดับปริญญาโท

1. การจัดการการท่องเที่ยว (นานาชาติ) (ป)
2. การจัดการเกษตรอินทรีย์และนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร (นานาชาติ) (ป)
3. เศรษฐศาสตร์ดิจิทัลและนวัตกรรมจัดการ (นานาชาติ) (ป)

ระดับปริญญาเอก

1. การจัดการการท่องเที่ยว (นานาชาติ) (ป)
2. การจัดการเกษตรอินทรีย์และนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร (นานาชาติ) (ป)
3. เศรษฐศาสตร์ดิจิทัลและนวัตกรรมจัดการ (นานาชาติ) (ป)

มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ

ระดับปริญญาตรี

1. บัญชี (ท/ป)
2. นวัตกรรมจัดการชุมชน (ท/ป)
3. การตลาดดิจิทัล (ป)
4. พัฒนาการท่องเที่ยว (ป)
5. รัฐศาสตร์ (ท/ป)
6. เกษตรป่าไม้ (ท/ป)
7. เทคโนโลยีอุตสาหกรรมป่าไม้ (ป)
8. การป่าไม้ (ป)
9. เทคโนโลยีการผลิตพืช (ท/ป)
10. เทคโนโลยีการผลิตสัตว์ (ป)
11. เทคโนโลยีชีวภาพทางอุตสาหกรรมเกษตร (ป)*

ระดับปริญญาโท

1. การจัดการป่าไม้ (ป)
2. นวัตกรรมเกษตรและอาหาร (2567)

ระดับปริญญาเอก

1. การจัดการป่าไม้ (2569)

มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

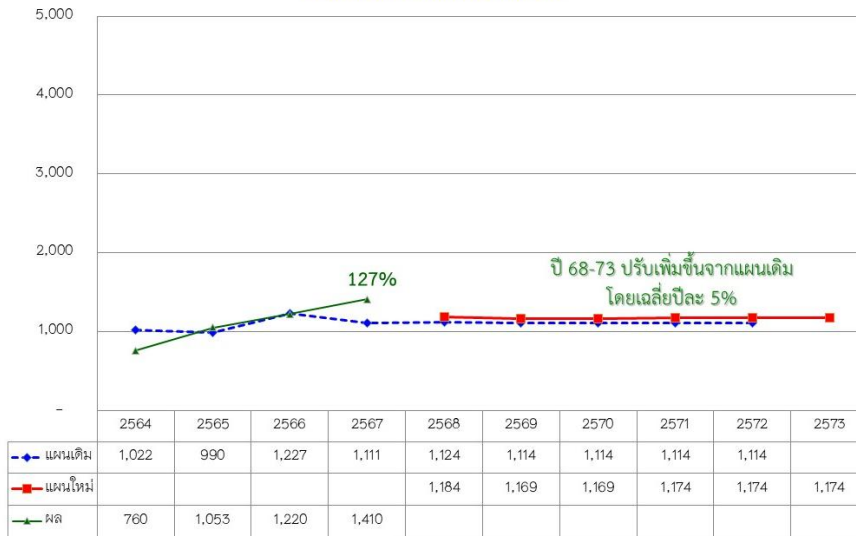
ระดับปริญญาตรี

1. การท่องเที่ยวและบริการ (ท/ป)
2. การบริหารธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ (ท/ป)
3. การเมืองและการปกครองท้องถิ่น (ท/ป)
4. นวัตกรรมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง (ท/ป)
5. พืชศาสตร์ (ท/ป)

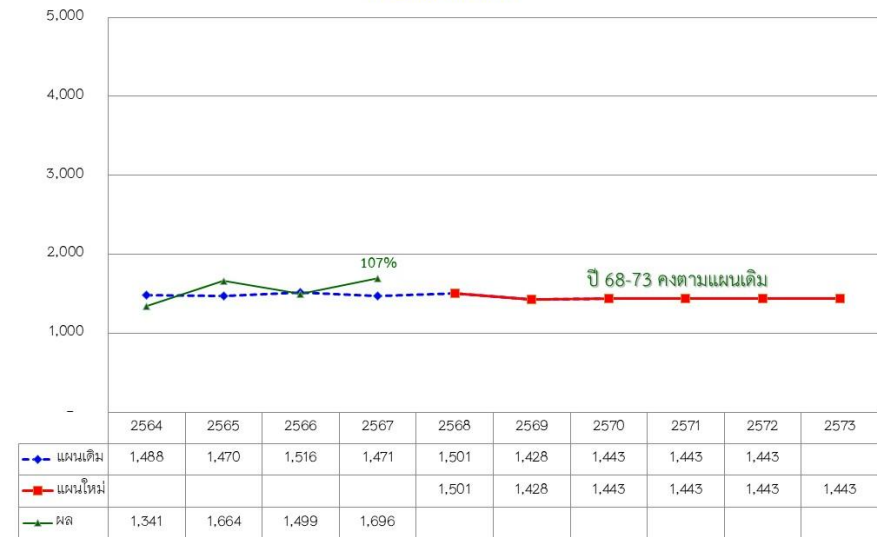
- หมายถึง หลักสูตรใหม่ในแผน
- (ท) หมายถึง หลักสูตรเทียบเข้าเรียน
- (ป) หมายถึง ภาคปกติ
- (พ) หมายถึง ภาคพิเศษ
- * หมายถึง หลักสูตรครุศึกษานำใหม่

สรุปแผน-ผลการรับนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปีการศึกษา 2568-2573

แผน-ผลการรับนักศึกษาใหม่ ปีการศึกษา 2564 - 2573
สายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

แผน-ผลการรับนักศึกษาใหม่ ปีการศึกษา 2564 - 2573
สายเกษตรศาสตร์

แผน-ผลการรับนักศึกษาใหม่ ปีการศึกษา 2564 - 2573
สายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โครงสร้างองค์กรมหาวิทยาลัยแม่โจ้

โครงสร้างองค์กร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

